

Извештај за самоевалуација

Република Македонија
Универзитет Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ
Институт за социолошки и политичко-правни истражувања

Извештај за самоевалуација Бр. 02-122/18-1
31.01. 2017 год
СКОПЈЕ

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Институт за социолошки и политичко-правни истражувања

ИЗВЕШТАЈ ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА

на

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Институт за социолошки и политичко-правни истражувања

Скопје, јануари, 2017 година

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Институт за социолошки и политичко-правни истражувања, Скопје

СОДРЖИНА НА ИЗВЕШТАЈОТ

I. ЦЕЛИ НА САМОЕВАЛУАЦИЈАТА

II. СЕГМЕНТИ НА САМОЕВАЛУАЦИЈА

II.1. Опис на ИСППИ

II.2. Мисија и цели на ИСППИ

II.3. Визија и стратегија за остварување на мисијата на ИСППИ

II.4. Студиски и предметни програми на ИСППИ

II.5. Наставен и соработнички кадар на ИСППИ

II.6. Наставно образовна дејност на ИСППИ

II.7. Студенти на ИСППИ

II.8. Просторни и материјални ресурси на ИСППИ

II.9. Логистика на ИСППИ

II.10. Надворешна соработка на ИСППИ

II.11. Научно-истражувачка дејност на ИСППИ

II.12. Финансирање на ИСППИ

III. ЗАКЛУЧОК

IV. Прилог

I. ЦЕЛИ НА САМОЕВАЛУАЦИЈАТА

Научниот совет на ИСППИ на седницата одржана на 13.11.2012 година донесе одлука за формирање на **Комисија за самоевалуација** во состав:

1. Доц. Д-р Елеонора Серафимовска – претседател
2. Проф. Д-р Емилија Симовска – член
3. Проф. Д-р Петар Атанасов – член
4. Вон.проф. Д-р Ганка Цветанова - член
5. Доц. Д-р Марија Топузовска Латковиќ - член
6. Бојана Илијоска - студент
7. Борче Антовски - студент

и **поткомисија за евалуација на студиските програми** на УКИМ- ИСППИ во состав:

1. Доц. Д-р Маријана Марковиќ – претседател
2. Вон. проф. Д-р Ѓорѓи Манев - член
3. Доц. Д-р Бојана Наумовска - член
4. Маја Костовска - студент
5. Ана Алексова - студент

По првата евалуација спроведена во декември 2013 година, имаше неколку законски измени во членството на комисијата и поткомисијата, па на местото Вон. проф. Д-р Ѓорѓи Манев е назначена Вон.проф Анета Цекиќ, а на местото на четворицата студенти се назначени следните лица: Анита Митрова, Кристина Копевска, Александар Стрезовски и Ирена Маринковиќ.

Согласно тие измени, конечниот состав на комисијата и поткомисијата е следниот:

1. Вон.проф. Д-р Елеонора Серафимовска – претседател
2. Проф. Д-р Емилија Симовска – член
3. Проф. Д-р Петар Атанасов – член
4. Проф. Д-р Ганка Цветанова - член
5. Вон.проф. Д-р Марија Топузовска Латковиќ - член
6. Александар Стрезовски - студент
7. Ирена Маринковиќ - студент

и **поткомисија за евалуација на студиските програми** на УКИМ- ИСППИ во состав:

1. Вон.проф. Д-р Маријана Марковиќ – претседател
2. Вон. проф. Д-р Анета Цекиќ - член
3. Доц. Д-р Бојана Наумовска - член
4. Анита Митрова - студент
5. Кристина Копевска - студент

Самоевалуацијата на УКИМ “Институт за социолошки и политичко-правни истражувања“ (во понатамошниот текст ИСППИ) се спроведе во декември 2016, согласно Упатството за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на единиците на УКИМ, а во соработка со наставно-научниот кадар на ИСППИ, студентите на студиските програми при ИСППИ и административниот кадар вклучен во организацијата на наставно-научниот процес, како и управувачкиот кадар.

Основните **цели** на оваа самоевалуација беа:

- Да се претстави краток и содржаен преглед на основните дејности на ИСППИ, а тоа се наставно-образовниот процес и научно-истражувачката работа на ИСППИ;
- Да се анализираат силните и слабите страни на ИСППИ (со примена на SWOT анализа)
- Да се обезбеди основа која ќе послужи за вршење евалуација што ја спроведува Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, како и за вршење на надворешна евалуација што ја врши Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.
- Да се споредат податоците од претходната евалуација и да се продискутираат современите текови.

Постапката за самоевалуација се базираше на неколку **постоечки документи**:

- извештајот за самоевалуација на УКИМ ИСППИ декември 2013 година
- детално разработени и ажурирани наставни програми
- досие за секој студент
- детален ажуриран преглед на наставници по предмети со број и распоред на часови по студиски години
- детални годишни извештаи за целокупната работа на ИСППИ и тоа: научна, наставна и апликативна
- CV-а за секој предметен наставник
- евидентиран број на публикувани извештаи за реализирани проекти
- преглед на реализирани научно-истражувачки и апликативни проекти, како и одбранети магистерски и докторски тези за секоја календарска година
- WEB страница на институтот
- детален опис на поделните студиски програми
- евиденција за расположив простор и опрема на Институтот
- доставени лични податоци од анкетањето спроведено од комисијата

Постапката за самоевалуација се одвиваше во следните чекори:

Детално запознавање со целите на самоевалуацијата.

Сите членови од формираните комисији беа запознаени со целите на самоевалуацијата, сегментите кои требаше да бидат предмет на евалуација, начинот на кој требаше да се спроведува постапката, како и изворите кои требаше да бидат основа за критичка анализа на состојбите.

Правење на план и прераспределба на обврските и задолженијата.

На заедничка средба се направи план за спроведување на постапката со точно дефинирање на задолженијата на секој член од комисиите.

Прибирање на податоци од различен вид на извори.

Прибирањето на податоците течеше со континуирана соработка со дел од наставно-научниот кадар, со административниот кадар вклучен во административните работи

поврзани со постдипломските студии, како и управувачкиот кадар на ИСППИ.

Дискусија и критичка анализа на собраните податоци.

Дискусијата вклучуваше критичка анализа на состојбите; расправа за сите издиференцирани слабости, предности-силни страни, можности, како и потешкотии/ пречки при изведување и реализација на основната цел на своето постоење на ИСППИ; споредба со податоците од претходната евалуација и распава за идни можни решенија.

Пишување на извештај од спроведената самоевалуација.

Овој извештај ја следеше формата од Упатството за самоевалуација на единиците на Универзитетот, донесено на Универзитетскиот сенат, на 9та седница одржана на 30.4.2013 година.

II. СЕГМЕНТИ НА САМОЕВАЛУАЦИЈА

II.1 Опис на ИСППИ

Историски факти

Во 1965 година, со Одлука на Универзитетскиот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е формиран Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања со следните задачи: научно да ги проучува социолошките и политичко-правните појави во земјата; да го поттикнува и организира проучувањето на прашањата од социолошките и политичко-правните науки и од развитокот на општеството; да ги разработува и усовршува истражувачките методи во општествените науки; да работи на усовршување на научните кадри и да подготвува научен подмладок од областа на социолошките и политичко-правните науки; да обезбедува материјални и други услови за студиска и истражувачка работа; да организира разни форми на работа со стручни кадри заради нивно оспособување за самостојна научна работа; да организира собирање на документација за изведување на практична настава и вежби на наставата на факултетите од општествените науки на Универзитетот во Скопје; да обезбедува настава од сите степени по општествени науки за сите факултети на Универзитетот во Скопје; да организира претставување на проблемите од областа на социолошките и политичко-правните науки по пат на советување, дискусии и други погодни форми; да ги обезбедува и непосредно соопштува резултатите од својата научно-истражувачка работа; да издава публикации; да развива сестрана научна соработка со соодветните установи, организации и поединци што се занимаваат со проучување на социолошките и политичко-правните науки во земјата и странство.

Оваа одлука на Универзитетскиот совет, според тогашната процедура, ја потврдува Извршниот совет на Собранието на СРМ на 5.02.1965 година.

Врз основа на горното, Универзитетскиот совет на својата редовна 85 седница, одржана на 27.05.1965 година донел Одлука со која за вршител на должноста директор на Институтот го именува Проф. д-р Александар Христов.

Со овие акти, Институтот ја започна својата активност преку матичната комисија формирана на 21.10.1965 година. До крајот на 1965 година избрани се три научни соработници, шест асистенти и двајца стручни соработници. Изготвена е програма за научно-истражувачката работа во 1966 година. По изборот на уште неколку научни и стручни соработници во мај 1966 година се конституирани органите и телата на Институтот: Работничкиот совет, Научниот совет и Управниот одбор, преку кои се донесени основните нормативни акти – Статутот на Институтот и неколку правилници.

Врз основа на овие акти и одлуки на органите создадени се основните услови за работа на Институтот: кадровски, организациони, материјални, просторни и слично.

Во подоцнежната постапка, пополнети се повеќето од систематизираните работни

места, така што на почетокот на 1967 година во Институтот се вработени 22 лица (научни работници, асистенти, стручни соработници и други вработени).

Институтот започнал да ја остварува својата дејност преку работата на неговите кадри, организирани во научно-истражувачки, стручни сектори и сектор за заеднички потреби.

Научно-истражувачките сектори во своите рамки формирале научно-истражувачки тимови чија основна задача била систематски да следат и анализираат одредени општествени феномени и достигнувања на научната мисла во потесните научни подрачја, да иницираат и реализираат научно-истражувачки проекти и други задачи.

Во почетокот на работењето на Институтот биле формирани 2 научно-истражувачки сектори: социолошки и политиколошки. Програмско-предметната структура на научно-истражувачката работа во секторот за социолошките истражувања била организирана во неколку научни групи: општа социологија, рурална социологија, социологија на градот, социологија на културата, општествена патологија, научно-истражувачка методологија. Секторот за политичко-правни истражувања бил составен од научно-истражувачки групи за: општествено-политичките организации, проучување на комуната, собранискиот и изборниот систем, политичката структура на општеството, проучување на самоуправниот систем и процесот на самоуправно одлучување.

Со кадровското зајакнување на Институтот, со проширувањето на научните области и продлабочувањето на научната анализа, се наметнала потребата од формирање на нови научно-истражувачки организациони единици. За таа цел во последните неколку години во Институтот се формирани уште шест нови организациони единици за вршење на научно-истражувачката дејност и тоа: Центар за менаџмент на човечките ресурси; Центар за етнички односи и безбедносни прашања; Центар за применета политика и јавна администрација; Центар за криминологија; Центар за комуникации, медиуми и култура; Центар за човекови права; а пред 4 години уште и Центарот за поддршка и олеснување на меѓуетничките спорови и Центарот за развој на зедницата.

Во функција на развивање на применетата наука, поточно примена на современите теориски размислувања во реалното живеење, уште во 2006 е формирана и активно работи Психолошката Лабораторија. Во рамки на Лабораторијата се спроведуваат обуки за стекнување на вештини кои се неопходни за личен раст и развој, како и за успешна реализација на професионалната дејност, се стандардизираат меѓународно признати психолошки тестови, како што се и организираат научни симпозиуми од областа на применетата психологија, а спроведени се и неколку експерименти, кои значат токму примена на сознанијата од психологијата. Пред 5 години е формирана и Лабораторијата за менаџмент на човечки ресурси.

Во функција на остварувањето на научно-истражувачката дејност и на другите дејности во Институтот, продолжува со работа Одделението за информации и документација (ИНДОК) и Одделението за административни и општи работи.

Органи на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања-Скопје се: Научен совет, Директор и Институтска управа. (види слика бр.1)



Слика бр. 1 Органограм на ИСППИ

За развојот и за остварувањето на научно-истражувачката работа воопшто, и одделно по научни области, примарно значење има научниот кадар. Бројот и структурата на кадровскиот потенцијал во Институтот отсекогаш бил еден од клучните проблеми. Иако континуирано постоела свест за овој проблем и се создавани претпоставки за негово решавање (како што е организирањето на постдипломски и докторски студии)- одливот на оформените научни кадри од Институтот никогаш не го ослободија од проблемот на недоволен состав на кадрите со кои тој ја извршуваше својата основна дејност - научно-истражувачката. Во Институтот никогаш не е постигната оптимална кадровска структура потребна за остварување на неговата дејност. Таа секогаш балансираше помеѓу приемот на млади научни кадри, одливот на оформените научни кадри на високообразовните институции и ограничените материјални можности. Од друга страна пак, значителното движење на научните кадри од Институтот во општата кадровска структура во Републикава, претставува придонес на Институтот во создавањето на научен и наставен кадар на универзитетите во Републиката (колку за илустрација: од основањето до денес, од Институтот за наставници во речиси сите наставни звања на Правниот, Филозофскиот и на некои други факултети заминати се повеќе од 30 научни работници. Исто така, за одбележување е дека значаен број на институтски соработници извршувале и извршуваат значајни државни и други функции. Оттука, со право

може да се каже дека Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања претставува научна институција за создавање на квалитетни научни кадри не само за своите потреби, туку и за пошироката заедница.

Треба да се подвлече дека во последните десет години подобрена е кадровската структура на вработените во Институтот единствено во смисла на усовршување и стекнување со повисок степен на образование и повисоки научно-наставни звања на вработените, и прием на соработници (иако во мал број) со повисоки научно-наставни звања.

Денес (заклучно со декември 2016 година) кадровската состојба на Институтот е следната: *научен и соработнички кадар* вкупно 14, при што сите се доктори на науки (види Табела бр. 1); *стручен и административен кадар* (види Табела бр. 2) вкупно 10, од кои 6 се со средно образование, 1 е магистер, 1 е со високо образование, а 2 се доктори на науки.

Иако постои тенденција на подобрување на кадровската структура на Институтот, определбата за негово кадровско зајакнување (прием на млади научни кадри и научно-стручно усовршување на постојните) ќе биде актуелна и во наредниот период.

Исто така, останува актуелна и определбата за ангажирање на надворешни научно-наставни соработници од Универзитетот во земјата и во странство за реализација на научно-истражувачките проекти и постдипломските и докторските студии. Институтот ги ангажира надворешните соработници за реализирање на дел од истражувањата за кои не располага со соодветен кадар или истиот е преангажиран.

Треба да се напомене дека поголем број надворешни соработници, претежно се поранешни истражувачи од Институтот.

Бројот на студенти за кој е добиена акредитација (акредитацијата се однесува за бројот на студенти кои можат да се запишат на втор циклус на студии во една учебна година, кој пак од 2105 год. зависи од бројот на менторства за магистерски труд) во последната година изнесува 96 студенти вкупно за сите студиски програми на втор циклус на студии.

Решенија од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование за акредитација на едногодишни студиски програми од втор циклус студии се вкупно 7: Политички науки, Социологија- менаџмент на општествени промени, Менаџмент на човечки ресурси, Комуникации, Нови медиуми и социјални мрежи, Културата во ерата на кибернетиката и Општествен развој; Решенија од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование за акредитација на двегодишни студиски програми од втор циклус студии се вкупно 7, и тоа: Политички науки, Социологија- менаџмент на општествени промени, Менаџмент на човечки ресурси, Комуникации, Нови медиуми и социјални мрежи, Културата во ерата на кибернетиката и Општествен развој; Решенија од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование за акредитација на тригодишни студиски програми од трет циклус студии се 4: Социологија на организацијата, Социологија на окружувањето, Демократија во ера на глобализација, Организационски науки и управување (менаџмент).

II.2 Мисија и цели на ИСППИ

Основните цели на Институтот во изминатиот период беа развој на научно-истражувачката и образовната дејност. Другите дејности (издавачката, информативно-документационата и др.) кои тој ги развиваше и сеуште ги развива, повеќе или помалку, се во функција на поефикасно остварување на основните: научно-истражувачката и образовната.

На почетокот, научно-истражувачката работа на Институтот се одвивала во неколку области: социолошки, политиколошки, правни, а денес и во голем број на потесни и/или интердисциплинарни истражувања, како што се истражувањата во областа на комуникациите, медиумите, менаџментот на човечките ресурси, културата, социјалната и политичката психологија, кибер психологија, како и психометријата.

Во областа на социолошките науки, поранешните истражувања биле насочени кон: проучувања на структуралните промени, глобалните општествени односи, и, усовршување на методологијата на научно-истражувачката работа. Но, во зависност од динамиката на општествените промени и процеси, постојано се зафаќаат нови социолошки подрачја и теми, актуелни за научната мисла и за вкупниот општествен развој на земјата. Од своето формирање до денес Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања од Скопје го носи атрибутот на единствена научноистражувачка институција во земјата, чија дејност е вградена во фундаментот на македонската општествена наука, но, исто така претставува и релевантен фактор во развојот на македонското општество. Во прилог на оваа констатација ќе биде направен само мал пресек од она што претставува негова структурно-програмска поставеност врз која се темелат сите досегашни, сегашни и идни научноистражувачки активности. Имено, Институтот се занимава со следното:

- во областа на социолошките науки ги проучува основните општествени групи кои ја сочинуваат општествената структура, критериумите за нивни разлики, социјалната стратификација, структурата и функцијата на религијата, социјалната мобилност, основните промени во економската и просторната структура (деаграризација, индустријализација, урбанизација, демографски промени) и фрагментирањето и сегментирањето во општеството;
- во областа на политикологијата, доменот на научниот интерес опфаќа систематско следење на политиколошката мисла и проучувања на политичкиот систем, политичките институции, политичките процеси и односи, а посебно прашањата за институциите на демократијата, како и развивањето на методологијата на политиколошките истражувања;
- во последните 10-15 години, во фокусот на научниот интерес на Институтот се и етничките односи и политичката култура, етничката дистанца, религиозните и конфесионалните разлики како фактор на зголемување на етничката дистанца и предрасуди, национализмот итн.;
- некаде од 1991 година па до денес, Институтот се занимава со научноистражувачка дејност во доменот на менаџерското образование како стратегија за премин во пазарна економија;
- истражувањата од областа на криминологијата и социјаланта патологија во изминатиот долгогодишен период биле фокусирани на: феноменологијата и криминологијата на криминалитетот воопшто и на одделните видови на криминалитет во Македонија, како и на социопатолошките појави од аспект на предвидување на околностите од општествена, економска, политичка и културна природа што доведуваат до нив. Предметно блиски и комплементарни со овие истражувања се истражувањата од областа на криминалната политика, кои се фокусирани врз комплексот прашања од доменот на креирањето и спроведувањето на политиката насочена кон превентивното и репресивното сузбивање на криминалитетот од сите облици, како и на истражувања од областа на ефикасноста на постоечкиот систем на мерки во тој домен;
- од 1995 год. Институтот реализира истражувања од областа на комуникациите, медиумите и културата - научноистражувачка дејност која опфаќа истражувања на најактуелните прашања кои го опфаќаат односот помеѓу комуникациско-информативната технологија и нејзиното влијание врз промените во културата, личноста, како и улогата на медиумите во тие процеси.

Голем број од резултатите на научноистражувачките проекти што ги реализираше Институтот во изминатите пет децении беа вградени во многу практични законски решенија. Најголемиот дел од научноистражувачките резултати беа презентирани на

македонската научна и општествена јавност, најчесто преку објавување на завршните студии од научноистражувачките проекти, па така, денес бројката на објавени монографски публикации или зборници се заокружува на над 180, од кои најголемиот дел го побудија и го побудуваат интересот на јавноста во земјата и надвор од неа.

Тематската насоченост и динамиката на научно-истражувачките проекти беа определувани од неколку фактори: од програмската ориентација на Институтот, од неговите кадровски и материјални можности, од општествените потреби итн.

Од увидот на тематската насоченост на научно-истражувачките проекти што ги реализирал Институтот, може да се констатира дека тој секогаш бил ориентиран научно да ги следи и анализира оние процеси и односи кон кои бил изразен научниот и поширокиот општествен интерес.

Имајќи го предвид фактот дека нашата Република немала формиран научно-истражувачки кадар во областите во кои се движеле научно-истражувачките проекти, Институтот, после две години од неговото основање се ориентирал кон организирање на постдипломски студии од областа на социолошките и политичките науки. Организирањето на постдипломските студии претставувал значаен и одговорен потфат со кој Институтот создавал кадровска основа за својот развој и за реализирање на научно-истражувачката програма.

Според тоа, научно-истражувачката и образовната дејност на Институтот (постдипломските и докторските студии) и денес претставуваат две негови основни дејности, кои меѓусебно се надополнуваат.

Кога станува збор за организирањето на постдипломските и докторските студии, треба да се нагласи дека тие имаат пошироко значење, бидејќи формируваниот научен кадар не ги задоволува само потребите на Институтот, туку и потребите од таков кадар и на други научно-образовни организации во Републиката и странство.

Со концепцијата за организација на постдипломските студии и стекнувањето на докторати на науки, Институтот обезбедува не само стандардизација во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, туку и примена на високи европски и светски стандарди во овие дејности.

Во доменот на издавачката активност, Институтот во изминатиот развоен период има постигнато значајни резултати. Имено, во последниот четиридесетински период, Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања има објавено 160 посебни наслови (монографии, зборници на документи, зборници од научни собири, библиографии, Годишник, кој се издава веќе 40 години, а од 2013 започнува да излегува како меѓународно списание и друго).

Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања, во рамките на издавачката дејност, од 1975 година го издава научното списание „Годишник на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања“. За овие четириесет години објавени се бројни трудови на научни работници од земјата и странство.

Од 2013 година Годишникот започнува да излегува како меѓународно научно списание со меѓународен уредувачки одбор во кој партиципираат истакнати научни работници од повеќе земји. Излегува два пати годишно и претставува можност за афирмација на научни работници и истражувачи од регионот, но и пошироко. Годишникот се објавува по принципот на слободен пристап и е лиценциран во „Creative commons“.

Во својата севкупна дејност Институтот остварува соработка со повеќе научни, образовани и други институции во Републиката и во странство. Оваа соработка се остварува преку дефинирање и реализација на заеднички научни проекти, организирање на заедничка постдипломска настава, организирање на заеднички научни собири и размена на изданија и публикации, семинари и друго.

Најплодна соработка Институтот има остварено со Правен факултет – Скопје, Филозофски факултет – Скопје, Економски институт – Скопје, Холандски интернационал институт за менаџмент – Маастрихт, Универзитет во Линколн – Небраска, САД, ГФК – Брисел, а во поново време и Универзитетот во Салзбург, во Сорбона и други. Меѓународната соработка на Институтот се остварува преку реализацијата на неколку заеднички проекти – финансирани од меѓународни организации, меѓународни симпозиуми, постдипломски студии и престој на научни и други работници во странство.

II.3 Визија и стратегија за остварување на мисијата

Во овој дел прецизно се опишани целите и вредностите зацртани од новиот менаџмент на Институтот, како и стратегијата за остварување на тие цели. Овие цели, конкретно дефинирани и операционализирани, треба да бидат основа за проценка на работата на ИСППИ во следната евалуација.

Главната цел е дефинирана како: *Креирање на стабилна иднината преку меѓународно признати истражувања и студиски програми во рамките на дистинктивна академска средина.*

Вредностите на ИСППИ се поставени на следниот начин:

- ✓ Институција посветена на истражување, во која се вреднува знаењето и учењето како за сопствено добро, така и за културните, општествените и економските придобивки.
- ✓ Институција посветена на споделувањето на знаењето и учењето, во средина во која водечките професори го дисеминираат знаењето на студентите но и на поширокото опкружување.
- ✓ Средина во која академската совршеност ќе се комбинира со можностите за професионален развој овозможувајќи им на нашите студенти да ја креираат сопствената иднина.
- ✓ Придонес за унапредување на квалитетот на животот на граѓаните на РМ.
- ✓ Развој на вработените и студентите врз база на принципите на висок квалитет, поаѓајќи од фактот дека луѓето се нашиот примарен ресурс.
- ✓ Респект на академската слобода и интегритет како на професорите така и на студентите.
- ✓ Реализација на активностите со примена на високи морални и професионални стандарди.

Визија

Зацртаната визија на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања е: *Да опстанеме и да станеме водечка институција во регионот препознатлива по истражувања од светска класа и висококвалитетно постдипломско образование.*

Следат **конкретните цели** на ИСППИ, како и фокусот на активностите за нивно реализирање.

1.Наука: Да се креираат квалитетни домашни и меѓународно признаени, фундаментални и применети истражувања во сите истражувачки области застапени во ИСППИ со зајакнување на јаките страни.

За да се достигне оваа цел потребен е фокус на следните области:

- да се зголеми бројот на истражувачки проекти, особено меѓународни истражувачки проекти;
- да се зајакнат силните страни во одредени области застапени во ИСППИ;
- да се унапреди истражувачката инфраструктура и култура.

ИСППИ има богата историја на истражувачки проекти со голем спектар на дисциплини. Во иднина потребна е концентрација на истражувачки проекти на глобално ниво. Да се зголеми бројот на меѓународните истражувачки проекти со вмрежување во истражувачки асоцијации и следење на европските програми и фондови. За да се исполни оваа стратемиска

цел би требало да се направи анализа на расположивите капацитети, идентификување на оние области во кои може реално да се зајакнат институтските силни страни за да може да се крираат меѓународно признати центри на совршеност. Поради овие причини, зајакнувањето на одредени области застапени во ИСППИ е врвен приоритет.

Како истражувачка институција од суштинско значење е унапредувањето на истражувачката култура и инфраструктура. ИСППИ треба да се развие во одржлива и енергична истражувачка заедница преку регрутирање на вистинските вработени, обезбедување на повеќе и поголеми грантови за истражување до вклучување на студентите во системот на истражувањата на ИСППИ.

Исто така, важно е да се обезбеди осовременување и подобрување на научно-истражувачката инфраструктура. Покрај тоа, ИСППИ треба да се ориентира кон надвор и да влијае на националната истражувачка агенда (како што е на пример Програмата за остварување на научно –истражувачка работа и технолошко технички развој на РМ) соодветно на неговата позиција како водечка истражувачка институција.

Индикатори за успехот на реализацијата на оваа цел би се согледал во зголемување на бројот на следните активности:

- национални научноистражувачки и применети проекти
- билатерални научноистражувачки и применети проекти
- издавачка дејност
- научни собири и конференции
- учество во домашни и меѓународни собири
- студиски престои
- пристап до електронски бази и библиотеки
- објавени научни трудови во меѓународни научни списанија (и со импакт фактор)
- вклученост на студенти во научно истражувачки проекти реализирани од страна на ИСППИ
- вмрежување во меѓународни истражувачки организации
- инфраструктурно подобрување
- лабаратории
- развој и патентирање на истражувачка методологија

2.Образование: Да се подигне квалитетот и диверзитетот на постдипломските студии со употреба на напредна истражувачка методологија, примена на новите достигнувања во секое подрачје на студирање и подобрување на инфраструктурните услови за студирање.

ИСППИ искрено се стреми кон создавање услови во кои неговите студенти ќе бидат во можност да се развиваат на академски и личен план со создавање на атрактивна средина за поддршка. За да се достигне оваа цел фокусот ќе биде на:

- зголемување на бројот и диверзитетот на студентите;
- зајакнување на улогата на вработените за пренесување на академското знаење и искуство на студентите;
- извонредност во учењето и наставата;
- континуирано усогласување на високообразовната дејност со Законските одредби.

ИСППИ има добар диверзитет на постдипломски програми. Покачувањето на бројот на запишани студенти ќе биде врвен приоритет. Воедно, нивното зголемено вклучување во истражувачки проекти ќе биде во насока на развивање на истражувачката култура и придонес кон обновување на постдипломските програми и/или креирање на нови програми според потребите на опкружувањето. Клучен елемент е да се одржи и зголеми присутноста на пазарот и да се зголеми диверзитетот на студентите вклучително почитувајќи високи стандарди на студирање.

Разновидноста на постдипломските програми во ИСППИ е значајна предност која им овозможува на студентите да стекнат знаење од повеќе области преку богата листа на изборни предмети и врвни професори. Воедно ќе се направи обид да се дефинира додатен сет на услуги од сите центри во ИСППИ, кои ќе се нудат на студентите и кои ќе респектираат конзистентен квалитет. Потребно е да се унапреди аспектот на пракса на студентите како задолжителен елемент на студиите и да се помогне во формирање и одржување на алумни на студентите на ИСППИ.

Понатаму, потребно е да се работи во насока на изградување на репутација на ИСППИ за академска извонредност со обезбедување на висок квалитет на настава со вклученост на истражувачки резултати во наставата, настава што ги воведува студентите во најновите научни сознанија во одбраните предмети, што, пак, ќе им овозможи развивање на критичко мислење и интелектуална синтеза, а воедно ќе ги обучи со вештини кои се преносливи и потребни во светот на работата.

Наставата во која ќе бидат вклучени истражувачки резултати ќе биде одржлива само со активно истражувачко ангажирање од страна на професорите, а заради кое мора да се настојува да се направи рамнотежа на времето посветено на истражување, предавање и администрација.

Индикатори за успехот на реализацијата на оваа цел се:

- зголемен број на студенти на сите постдипломски (докторски) програми
- зголемен број на студенти вклучени во проекти на ИСППИ
- меѓународни студиски програми
- студиски престои
- екипирање и подмладување на професорскиот кадар
- подобрување на инфраструктурна и административната поддршка за студенти
- резултати од евалуација
- зголемена активност на центарот за кариера (отворени денови, промоција, следење на целосната кариера на завршените студенти)
- формирање алумни на студентите од ИСППИ
- доследна примена на законските барања

3. Меѓународна соработка и мобилност на студенти: Да се унапреди меѓународната соработка и комуникација на ИСППИ со организации и асоцијации во слични или исти подрачја на истражување.

За да се подобри меѓународната соработка и мобилноста на студентите фокусот во следниот период ќе биде ставен на:

- интернационализација и
- подобрување на меѓународниот профил на ИСППИ.

Институтот благодарение на професорскиот кадар има богато искуство на меѓународна соработка, студиски престои, конференции, истражувачки проекти. Но, потребно е да се направат одржливи услови за да се артикулира, канализира и институционализира богатството на професионални врски што го имаат вработените во ИСППИ. Потребно е и да се градат и одржуваат институционални врски и партнерства со внимателно селектирани национални и интернационални истражувачки институции со цел да се оствари истражувачка соработка и финансиска потпора; да се изградат односи со меѓународни спонзори и агенции за зголемување на бројот на проекти и подобрување на вклученоста на постдипломците во истражување и нивните можности за вработување; да се подобри меѓународниот маркетинг; да се зајакнат врските со алумните на ИСППИ низ светот и да се искористат можностите кои ги нуди оваа група за подобрување на нашиот меѓународен профил.

Индикатори за успехот на оваа активност се:

- зголемување на бројот на потпишани договори за соработка со слични институции, организации, асоцијации и поединци од странство
- креирање база на податоци на билатерални спогодби
- креирање база на податоци на алумни кои се вработени во странство и/или во меѓународни организации
- подобрување на соработката со Националната агенција за европски програми и мобилност заради унапредување на мобилноста на нашите студенти

4. Промоција и соработка со јавност: Да се унапреди ремето на вработените на ИСППИ со промовирање на научните достигања и презентација на резултатите како на домашен, така и на регионален и меѓународен план, и да се подигне нивото на придонес од страната на ИСППИ на економски, социјален, културен и образовен план со унапредување на соработката со јавноста.

Во иднина треба да се настојува да се зголеми позитивното влијание во земјата фокусирајќи се на следните елементи:

- социјална вклученост за подобрување на квалитетот на животот и
- комуникација со засегнати страни.

Како една од водечките истражувачки институции, активностите на ИСППИ отсекогаш имале позитивно општествено влијание. Преку високиот квалитет на истражувањата вклучени во наставната дејност, Институтот произведува квалитетни студенти кои имаат влијание на економијата, културата, политиката и општествениот развој. Но, постои потреба да се унапредат врските со засегнатите страни и да се продолжи со трансферот на знаење преку апликативни истражувања, обезбедување консултанство од страна на нашите професори, како што е и потребно е да се обноват и направат партнерства со индустријата, бизнисот и другите засегнати страни.

Индикатори за ова активност се:

- зголемен број на апликативни проекти
- договори за консултанства
- партнерства со засегнати страни
- настани за промотивни активности на ИСППИ (отворени денови, донаторски конференции)
- креирање курсеви како аспект на доживотно учење и учење на возрасни
- јавни предавања и презентација на резултати
- центри за проценка и сертификација
- учество на вработени во ИСППИ во креирање на национални стратегии

5. Организација, менаџмент и финансии: Да се подобрат работните услови и квалитетот на услугите

Зголемувањето на квалитетот на работењето, како од аспект на давањето на услугите, така и од аспект на подобрувањето на квалитетот на работниот живот, вклучително стандардот на вработените е врвен приоритет, па оттука фокусот е на:

- унапредување на менаџментот и организациското уредување на ИСППИ и
- реновирање на постојни објекти за да се унапредат капацитети на ИСППИ за работа, услуги и поддршка, вклучувајќи ги тука библиотеката и ИТ.

Треба да се настојува да се изгради лидерство, менаџмент и организација која ќе биде поддршка на реализирањето на стратешките цели. Подобрувањето на работните услови е врвен приоритет како и подобрувањето на стандардот на вработените. Подобрувањето на финансискиот статус е можеби најкомплексната цел бидејќи финансирањето на образованието и науката, и воопшто на универзитетот, е со ограничени средства од Буџетот и не обезбедува стабилна иднина. Дополнително треба да се земат предвид намалените средства од сопствени извори, трезорските ограничувања кои не обезбедуваат функционалност во исплатата и законските барања, особено последните промени што се однесуваат на новите даночни стапки за исплата на хонорарите, но и одредбите од законот за високо образование. Мора да се настојува да се креира систем на финансирање кој ќе ги поттикне движечките и виталните функции на ИСППИ.

Индикатори за ова активност се:

- креирање нова организациска структура со ефикасни и ефективни сервиси за поддршка на академскиот кадар за помош на реализирањето на клучните аспекти на наведените приоритети
- подмладување и екипирање на кадарот во ИСППИ
- обновување на ИТ опремата
- Библиотека
- реновирање на битни делови на објектот
- подобрување на финансиската благосостојба на сите вработените во ИСППИ

II.4 Студиски и предметни програми

Во рамките на ИСППИ постојат 7 студиски насоки, кои реализираат настава од втор циклус: едногодишни и двогодишни. ИСППИ учествува и во реализацијата на третиот циклус на студии.

Опис на студиските програми:

1. Втор циклус на студии

A. Едногодишни студиски програми:

- Политички науки и човекови права
- Социологија-менаџмент на општествени промени
- Менаџмент на човечки ресурси,
- Комуникаци
- Културата во ерата на кибернетиката
- Нови медиуми и социјални мрежи
- Општествен развој

B. Двогодишни студиски програми:

- Политички науки и човекови права
- Социологија-менаџмент на општествени промени
- Менаџмент на човечки ресурси
- Комуникации
- Нови медиуми и социјални мрежи
- Културата во ерата на кибернетиката
- Општествен развој

2. Трет циклус на студии:

Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања-Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е организатор на трет циклус студии-докторски студии по:

A. Политички науки:

Демократија во услови на глобализација

B. Социолошки науки:

- Социологија на окружувањето
- Социологија на организацијата

B. Организационски науки и управување (менаџмент) – во партнерство со Економски факултет и Економски институт

Табелата бр. 3 во Прилог прикажува година на започнување на студиската програма, број на семестри, број на предмети и број на часови.

Опис на целите на студиските програми од втор циклус:

▪ **Политички науки и човекови права**

Студиската програма „Политички науки и човекови права“ има за цел да им обезбеди на студентите продлабочено и сеопфатно разбирање на политичките прашања со фокусирање на темата на човековите права. Цел на студиската програма е подигање на капацитетите на идниот академски и политички кадар да ги анализира современите политички процеси во контекстот и низ призмата на глобалната институционализација на човековите права. Државата, нацијата, владеењето, политичките субјекти и политичките процеси, политичките системи и политичкото однесување, се поставени во контекстот на современото разбирање на човековите права и основни слободи.

Магистрантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **магистер по политички науки**, со можност за кариера во различни области, како на

пример: политика, образование, истражувачка дејност, јавна и државна администрација, медиуми, меѓународни организации, асоцијации на граѓани.

▪ **Социологија – менаџмент на општествени промени**

Цел на студиската програма од втор циклус од областа „Социологија – менаџмент на општествени промени“ е да им овозможи на студентите да стекнат продлабочени знаења од областа на општата социологија, како и специфични знаења од блиските области, комуникациите, политикологијата, историјата, културните студии, психологијата, правото и другите општествени и хуманистички науки и нивно соодветно аплицирање. Специфичните задачи на студиската програма се креирани според следењето на општествените случувања, како и сличните искуства од земјите од регионот, односно пошироко, коишто треба да одговорат на соодветните образовни потреби во различни области: перципирање и соодветно следење на глобалните и специфичните трендови во областа на социологијата, како и одделни аспекти на истите во непосредната средина, следени од позиција на самите општествени институции, како и од други позиции во општеството (специјализирани владини или невладини агенции и служби: министерства, локална самоуправа, статистика, особено Министерството за образование, Министерството за труд и социјална политика и слично).

Магистрантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **магистер по социолошки науки – менаџмент на општествени промени.**

▪ **Менаџмент на човечки ресурси.**

Постдипломските студии по кадровски менаџмент, сега менаџмент на човечки ресурси, егзистираат од учебната 1991/92 година и воедно претставуваат прв постдипломски студийум по менаџмент на човечки ресурси во земјава, кој нуди продлабочено теоретско и практично знаење за современите процеси и феномени во менаџментот на човечки ресурси. При реализација на студиите се поаѓа од холистичкиот пристап на третирање на организацијата (формата, институцијата) како доминантен објект на проучување, и улогата на човечките ресурси во неа, со нагласен апликативен развоен карактер: од дијагноза на состојбите, преку проектирање, до имплементирање на решенија за менување на состојбите кои ги засегаат човечките ресурси. Во таа насока студентите се охрабруваат своите семинарски и магистерски трудови да ги темелат на реални проблеми и конкретни организации. Интересите на поединците и кандидатите што се дел од постдипломските студии се задоволуваат со системот на изборни предмети од и вон студиската програма. Предметните програми предвидени со наставниот план овозможуваат продолжување на трет циклус. Цел на оваа студиска програма од втор циклус е да им овозможи на студентите да стекнат продлабочени знаења од областа на менаџментот на човечките ресурси, како и специфични знаења од истата област поврзана со другите области на организациските науки, како и примена на знаењата во деловна средина.

Магистрантите, по успешното завршување на оваа програма, се стекнуваат со звање **магистер по менаџмент на човечки ресурси.**

▪ **Комуникации**

Постдипломските студии по комуникации се дизајнирани како студии кои опфаќаат анализа и теорија на динамиката на целосниот комуникациски процес во модерното општество. Методолошкиот пристап во студирањето има за цел примена на интегриран и интердисциплинарен пристап кој првенствено се темели на класичните и модерни методи на општествените науки. Заедно со изучувањето и примената од пошироките области на комуникациската и социо-политичката теорија, целите на студиите се да овозможуваат развивање на палета различни пристапи за примена на моќни облици за анализа на медиумските системи и медиумските пораки.

Студиите се занимаваат со општествено-социјалниот контекст во кој се одвива комуникацијата, и со културните и идеолошки импликации кои се резултат на тие комуникациски процеси, како и со влијанието на нивните комуникациски и медиумски технологии во мултимедијалното опкружување. Во студиите, со помал обем, е вклучено и изучувањето на интерперсоналната комуникација.

Сите наведени аспекти на студиите, особено примерите за анализа и примена на теоретски принципи, кога тоа е можно, се применуваат во контекстот на современата реалност на македонското општество, но сепак сместени во пошироки европски и светски рамки.

Магистрантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **магистер по комуникации.**

▪ **Нови медиуми и социјални мрежи**

Целта на постдипломските студии по „Нови медиуми и социјални мрежи“ е да понуди специјализирано знаење и анализа во областа на комуникациите. Областа на новите медиуми е една од најбрзо растечките подрачја на полето на комуникациите, социјалните мрежи и граѓанското новинарство. Светот стана „дигитален“ и со тоа сè што не опкружува се дигитализира и поврзува. Мора да се прилагодуваме на она што живее во јавната сфера и меѓу луѓето. Во светот се случува „комуникациска револуција“ и ние сите мора да се вклучиме, да учиме и да работиме во дигиталниот свет.

Новите медиуми се убедливо еден од најатрактивните делови на дигиталната комуникација и со нивното појавување започна да се преиспитуваат многу „стари“ работи и технологии. Најпрвин очигледно е дека се променија брзината и начинот на комуникација меѓу луѓето. Луѓето веќе живеат он-лајн, поточно комуникацијата е непрекината. Потоа, комуницираат сè повеќе луѓе на сè поголем простор. Следно, се комуницира од најразлични причини и на различни теми. Но, што е најважно, комуникацијата во квантитет веќе почнува да дава нов квалитет. Се менуваат животните навики и филозофии, но и начинот на комуникација и протоколот на информации квалитативно го менуваат нашиот однос кон животот. Ова е област која допрва ќе се развива како во интерперсоналното комуницирање, така и во граѓанското новинарство, глобализацијата, политичката комуникација, културата и многу други области, сите достапни за обичниот човек.

Програмата е наменета за кандидати кои имаат завршено додипломски студии пред сè по комуникации, новинарство, односи со јавност, компјутерски програмери, програмери на софтвери, социологија, политички и други општествени науки, и веќе имаат определено ниво на познавања од областа на комуникациите, и кои покажуваат желба и способност за напредување во областа. Но, и за студенти кои љубовта кон комуниколошките науки ја откриле во подоцнежниот развој на своите кариери. Овој курс е со изразена комуниколошка и истражувачка ориентација.

Магистрантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **магистер по комуникации- нови медиуми и социјални мрежи.**

- Постдипломските студии од областа на **културата во ерата на кибернетиката** имаат за цел да го проучат присуството, значењето и манифестацијата на културата во нејзините најразлични комплексни форми, односите на моќ, како и процесот на глобализацијата и социокултурните промени во рамки на современото општество, но и во еден поширок историски контекст. Овој студиум го темели изучувањето на прашањата од областа на културата во ерата на кибернетиката во согласност со толкувањето на концептот на културата сфатена како изразувачки дух на целокупниот начин на живеење, којшто се манифестира преку севкупниот домен од општествени и културни активности како: јазикот, уметничките стилови и различните видови на интелектуална дејност, но истовремено и како целовит општествен поредок конструиран како резултат на постоечката култура и останатите општествени чинители. Во таа смисла, посебен акцент ќе биде ставен на присуството и влијанието на информатичко-комуникациските технологии, со сите нивни префикси како е-, и-, инфо-, техно-, благо-, вики-, Р2Р- итн., и термини, односно придавки како кибернетички, виртуелни, мрежни, онлајн, чет итн. - во рedefинирањето и редизајнирањето на современиот концепт на културата, односно културата во 21-от век.

Основната цел на така поставената студиска програма е збогатување на студентите со теориски сознанија од областа на културата, но и оспособување во смисла на тоа како истите тие сознанија да ги искористат за анализа на современите општествени појави и новите културни феномени во кибернетичката ера, како и пронаоѓање на соодветни решенија за актуелните проблеми поврзани со општествената стварност и глобализациските процеси. Магистрантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **магистер по културологија.**

- Целта на постдипломските студии по „**Општествен развој**“ е да понуди интердисциплинарно знаење и анализа во областа на развојот на општеството. Областа на студиите по општествен развој е една од најзначајните подрачја на општествените науки. Светот стана „глобален“ и со тоа сè што не опкружува е глобално. Мора да се прилагодуваме на она што живее во светот и меѓу луѓето. Во светот се случува

„глобална револуција“ и ние сите мора да се вклучиме, да учиме и да работиме во глобалниот свет. Студиите по „Општествен развој“ се убедливо едни од важните области во општествените науки, а со нивното појавување започна да се преиспитуваат многу општествени стратегии и достигнувања. Најпрвин, очигледно е дека се променија брзината и содржината на општествено-економскиот развој во земјите во развој. Се применуваат нови знаења за решавање на конкретните развојни проблеми и се користат сложени комплексни методи и модели со цел предвидување на развојните процеси. Програмата е наменета за кандидати кои имаат завршено додипломски студии, пред сè по социологија, економија, право, организациони науки, политички науки и други општествени науки и веќе имаат определено ниво на познавања од областа на развојот и кои покажуваат желба и способност за напредување во областа. Основна цел на вака поставените студии е да се оспособат студентите да ги користат сознанијата од областа на студиите по Општествен развој за анализа на општествената стварност и да нудат развојни решенија за проблемите. Магистрантите, по успешното завршување на програмата ќе се стекнат со звање **Магистер по општествен развој**, со можност за вработување во различни области, како на пример: универзитети, образование, владин, приватен и невладин сектор, ПР агенции, маркетинг компании, истражувачки институти, невладини организации, меѓународни организации и фондации итн.

Опис на целите на студиските програми од трет циклус:

- **Демократија во услови на глобализација**

Предлагач и организатор: Институт за социолошки и политичко-правни истражувања

Главната цел на овие докторски студии по политички науки е да ги продлабочат знаењата и вештините на студентите поврзани со политиката во ерата на глобализацијата, сфаќајќи го овој процес во својата целина со сите негови комплексност и контрадикторности. Преку својата доминантно истражувачка ориентација, овие докторски студии треба да им овозможат на кандидатите и продлабочување на нивните сознанија од областа на методологијата и статистиката, што значи усовршување на нивните истражувачки вештини и оспособеност да се реализираат и научно истражувачки проекти и тоа како апликативни, така и развојни и фундаментални. Преку анализата на состојбите во поделните области и откривањето на причинско-последичните врски на појавите, докторантите ќе бидат во состојба да понудат и соодветни политики за надминување на проблемите во соодветната област, која е предмет на нивниот интерес. Студиската програма на трет циклус студии по **Политички науки-модул Демократија во услови на глобализација** е во траење од 6 семестри односно три години.

Докторантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **Доктор по општествени науки** од областа **Демократија во услови на глобализација**.

- **Социологија на окружувањето**

Предлагач и организатор: УКИМ Институт за социолошки и политичко-правни истражувања-Скопје

Социолошкото интересирање за окружувањето претставува пат кој е трасиран пред појавувањето на новите, и уште повеќе ново-старите социолошки субдисциплини. Истражувачкото интересирање за окружувањето и обликувањето на теоретскиот апарат трае секако повеќе од половина век. Фактот, кој на оваа место го побудува вниманието, се однесува практично на многу подоцнежното етаблирање на социологијата на окружувањето, како една целовита, академска и истражувачка дисциплина. Патот за доаѓањето до препознавањето на социологијата на окружувањето секоко води од социјалната екологија, преку социологијата на животната средина. Без овие две меѓуфази, не би можело теоретски и истражувачки да се обликува социологијата на окружувањето. Меѓутоа, онаа што на тој пат непрекинато го пренасочува теоретскиот и истражувачкиот тек е создавањето на еколошката криза. Се доаѓа до сознание дека развојот на оваа дисциплина е условена со развојот на еколошката криза, но, иако ова претставува поттикнување, сепак не е доволен услов за развој на една научна дисциплина. Кризата сама по себе, па и онаа која се однесува на окружувањето, не може да биде централна точка за идејна конструкција на социологијата на животната средина. Всушност станува збор не само за ограничена содржина туку, од една страна за недоволно

прецизен, а од друга страна, за недоволно просторен поим. Поради тоа, станува збор за социологија на окружувањето, како за онаа социолошка дисциплина која е заинтересирана за проблемот на социолошката криза, но не претставува директен нејзин производ. Во последните неколку децении почна да се бара одговор на прашањето како општествените последици од нарушеното окружување ќе се сместат/објаснат/докажат со своја јасна теоретска рамка. Окружување кое е сè повеќе девестирано, не може да се набљудува надвор од влијанието на човекот. Според тоа, вкупната теоретска основа на социологијата на окружувањето се движи околу два вида на проблеми: а) последиците кои се предизвикани со деструкцијата на природата и б) подигањето на свеста за значењето на окружувањето. Постои една клучна нишка, во која може да се насети дека проблемите на општеството се и проблеми на окружувањето, односно, проблемите на окружување се и проблеми на општеството. Интересирањето за окружувањето (енвиронментализм) генерално е дел од општествените промени во текот на втората половина од 20-тиот век. Некој вид на поттикнување за дискурсот околу врската помеѓу општеството и окружувањето настанува со извештајот за границата на порастот на Римскиот клуб. Иако извештајот што го изработиле биле информатичари, футуролози и економисти, сепак станало јасно дека причините и последиците за пореметеноста на природата на окружувањето се зададени од општеството. Економијата, како една од општествените науки, имаше проблем со непознавање на општествената природа на окружувањето. Во принцип, модулот за докторски студии по **социологија на окружувањето** е дизајниран да ги подготви кандидатите да истражуваат и да предаваат во научното поле социологија. Програмата е насочен кон создавање на поволна теоретска подлога за подигање на свеста за окружувањето, за врската помеѓу општеството и окружувањето, за спротивставените културни парадигми за природата, проучувањето на улогата на луѓето и општеството кон природата и општествените последици од нарушеното окружување. Кандидатите ќе бидат во можност да истражуваат и креираат практични солүции за вистински проблеми и да се подготват да размислуваат за окружувањето. Докторатот на социологијата на окружувањето овозможува да се изградат научници со високи квалитети, кои ќе демонстрираат научен дух, автономија и професионален интегритет во областа на социологијата на окружувањето. Трендот на нарушениот однос на општеството-природата, како на глобално ниво така и во македонското окружување, ќе им овозможи на завршените кандидати да најдат работа во истражувачките центри, образовните институции, владиниот и невладиниот сектор. Докторската програма по социологија на окружувањето се надоврзува на постдипломската програма по социологија.

Докторантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **Доктор од општествени науки, од областа- Социологија на окружувањето**

- **Социологија на организација, предлагач и организатор: Институт за социолошки и политичко-правни истражувања – Скопје**

Главна цел на модулот „Социологија на организација“ е да понуди специјализирано знаење во две области на социолошките науки: теорија и истражувачка практика. Исто така, една од целите е да се концентрираат темите околу социологијата на организацијата и да се изучуваат и проверуваат преку конкретни организациски практики и применети политики. На почетокот на новиот милениум организацијата доминира како структура преку која се остваруваат функциите во повеќето области во општеството. Организациската поставеност на многу структури овозможува или спречува развој. Република Македонија се соочува со слаба институционална и организациска поставеност, како на ниво на државна администрација така и на ниво на стопански субјекти. Организациската структура и нејзината адаптивност влијае како во државните структури така и во бизнисот. Формирањето успешни организации е предизвик и за Владата и за стопанските организации, но и поле на истражување на академската заедница. Докторските студии се прилагодени за поширок круг на магистрирани студенти од областа на општествените науки, меѓу кои: социологијата, психологијата, економијата, правото, менаџментот, јавната администрација, политичките науки и други сродни науки. На оваа програма може да се запишат сите магистрирани студенти со минимум просек на положени испити од 8.00. Потребно е кандидатите да презентираат објавени статии или учество во истражувања или креирање на политики, како и активност во областа на иновациите и развојот. Модулот има истражувачка ориентација која треба да придонесе за создавање на докторски кадри кои ќе бидат способни да извршуваат сложени истражувачки проекти, да продуцираат знаење од областа на социологијата на организацијата и да

промовираат политики во оваа област. Истражувањата како важен дел од општествените науки секогаш се првата фаза од секоја организациска промена и активност. Развојот на македонското општество секако дека ќе зависи и од знаењата, или обучените кадри кои ќе умееат да се вклучат во креирање и имплементирање на политики на полето на организацискиот развој.

Докторантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **Доктор по општествени науки, од областа- Социологија на организација**

- **Организациски науки и управување (менаџмент). предлагачи и организатори: Институт за социолошки и политичко-правни истражувања – Скопје, Економски факултет-Скопје, Економски институт –Скопје**

Експанзивниот развој на потребите од најсовремени знаењата од областа на организациските науки и управување во Република Македонија е особено нагласен во периодот од 90-те години на XX-от век, односно се совпаѓа со периодот на сопственичката трансформација на општествениот и државниот капитал, како и со императивот од стекнување на специјализирани знаења од различните области на менаџментот. Од овој период, неопходноста од стекнување на генерички и специфични знаења, вештини, способности и компетенции ја зголеми важноста на сите нивоа на студии поврзани со организациските науки и управувањето, т.е. на прв, втор и трет циклус на нивното изучување. Перманентната турбулентност на условите на стопанисување, особено нагласена од средината на 90-те години на XX-от век, денес ја наметнува потребата од конституирање на трет циклус на студии од областа на Организациските науки и управувањето, која ќе овозможи стекнување современи теориски и практични знаења од бројните менаџмент дисциплини, како и да ги оспособи идните доктори на економски науки за практична примена на стекнатите менаџерски искуства при решавање на секојдневните менаџерски проблеми. Економскиот Факултет – Скопје, Економскиот институт и Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје од своето основање континуирано ги следат, развиваат и применуваат најсовремените достигнувања во областа на организациските науки и управувањето, и тоа од теоретски, истражувачко-апликативен и развоен аспект. Оваа студиска програма од трет циклус на студии од областа на Организациските науки и управување (Менаџмент) претставува одговор на манифестираните комплексни и динамични промени во деловното окружување во Р. Македонија, во употребата на современите менаџерските техники, постапки и методи, во услови на сè поинтензивно прифаќање на меѓународните менаџерски стандарди на однесување и унапредување на транспарентноста во менувањето на институционалната регулатива. Со оваа студиска програма на едно место се врши обединување на современите научни сознанија од менаџментот, претприемништвото, менаџмент информациските системи, управувањето со промените, менаџментот на човечки ресурси, финансискиот менаџмент, стратемскиот менаџмент и други бизнис науки, со што се зголемува ефикасноста и ефикасноста на студиите од трет циклус. Впрочем, современите организации денес имаат едновремена потреба од делегирање, децентрализација, функционално интегрирани организациски единици, комплементарни тимови, интерактивни односи со човечките ресурси, како хоризонтално, вертикално, така и дијагонално, интегрирање на долгорочните организациски цели со длабоките поттикнувачи за најефикасно однесување од подредените. Нивното изучување целосно се остварува во рамките на оваа студиска програма од трет циклус на студии. Ако се има предвид дека еден од условите за стекнување на менаџерската позиција во сериозен број домашни и меѓународни трговски друштва се знаењата и искуствата од организациските науки и управувањето, сосема е евидентен фокусот на кандидати за запишување на оваа студиска програма и тоа подеднакво од приватниот, јавниот и државниот сектор. Дополнително, како целна група на студиската програма од трет циклус студии се јавуваат и кандидатите кои сакаат да се оспособат за извршување на научноистражувачка и образовна работа на универзитетите и научните институции во Македонија. Продлабоченото изучување на материјата од областа на организациските науки и управувањето (менаџментот) е стожер во изградбата на способни, мотивирани, претприемчиви и меѓународно интегрирани македонски организации. Оваа материја е исклучително популарна, анализирана и употребувана на огромен број универзитети ширум светот, со што ја стекна сопствената популарност и апликативна ориентираност. Во современата економска мисла од областа на организациските науки и управувањето (менаџментот) се изучуваат најкомплексните, но и најнеопходни современи проблеми на сите форми на организации,

независно од нивната дејност, големина, форма на организирање, сопственичка структура, менаџмент информациона систем, пристап во управувањето со промените, стил на лидерство и безброј други. Научниот и апликативен интерес за организациските науки и управувањето најдобро се огледа и преку постоењето голем број научни, стручни и популарни списанија од оваа област, кои секоја година создаваат сè поголема база на теоретски, но и апликативно тествани менаџерски сознанија, особено од нивната употреба во соодветно македонско трговско друштво. Интегрирањето на домашните со најсовремените меѓународни сознанија од оваа област, оваа студиска програма ќе го обезбеди преку пристап и ползување на сознанијата од најреномираните европски и американски списанија, низ базите на податоци JSTORE, EBSCO, EMERALD и останати релевантни извори на печатени информации од областа на организациските науки и управувањето. Со овој пристап се обезбедува споредливост на современоста на домашните со најсовремените знаења, вештини, искуства и способности, од најреномираните европски и светски универзитети на кои се изучува оваа економска област.

Докторантите, по успешното завршување на програмата, се стекнуваат со звање **Доктор по организациски науки и управување (менаџмент)**.

Степенот на предметните содржини што ги исполнуваат целите

Предметните содржини целосно ги исполнуваат зададените цели на студиумите. Преку задолжителните предмети студентот се здобива со знаења: како да креира емпириско истражување со соодветна употреба на методологија и има познавање на сите фази на истражувачкиот процес (подготовка, реализација, толкување на резултатите и пишување на истражувачки извештај); покажува високо специјализирано знаење во областа на соодветните студиуми; се оспособува за самостојна анализа на теориските концепти и се оспособува за оригинално и самостојно истражување, како и практична апликација на резултатите. Преку изборот на дел од изборните предмети студентите го насочуваат своето знаење и се профилираат во поконкретна област, а како краен дел на овој процес претставува изборот на темата и изработката на магистерскиот труд.

Предметните содржини во целост соодветствуваат со дипломата со која се стекнуваат студентите по завршувањето.

Начин на кој се реализира студентската практика





Како услов за полагање на секој испит студентите треба да изработат семинарска работа. Исто така, како дел од студирањето е и подготовката на проектни задачи. Студентите како задолжителна активност ја имаат и праксата која носи одреден број на кредити.

Дали е цитирана основната литература за учење

Во секој предмет е изработен курикулум во кој е наведена задолжителната и изборната литература (која се одредува во соработка со студентот и зависи од неговите афинитети). Задолжителната литература е во склад со научните знаења и новите текови за секоја од опфатените области.

Сооднос на број на часови за предавања и број на часови за вежби

Предавањата и вежбите претставуваат една целина која ја води и за која е одговорен предметниот наставник. Соодносот на часови предавања и вежби делумно задоволува бидејќи бројот на предвидени часови за одредени предмети е помал од потребата на студентите. Бројот на часови се определува од страна на Директорот и Институтската управа согласно бројот на запишани студенти.

SWOT анализа	Студиски и предметни програми
<p>Силни страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Голем избор на студиски програми (од кои повеќето се први од таков карактер, основани во земјата) • Современи студиски и предметни програми • Јасно дефинирани цели на студиските програми кои во детали го опишуваат соодветниот студиум • Предметни содржини кои целосно ги исполнуваат зададените цели на студиумите • Предметни содржини кои во целост соодветствуваат со дипломата со која се стекнуваат студентите по завршувањето • Предвидени проектни задачи и научно-истражувачки проекти во содржината на секој наставен предмет • Наведена задолжителна и изборна литература за секој предмет, која е во склад со научните знаења и новите текови за секоја од опфатените области • Студиската програма е интегрирана во кредит-трансфер системот • Студентско практиканство реализирано преку кариерниот центар на ИСППИ • Можност за мобилност на студенти преку можноста одредени предмети да се изведуваат на англиски јазик
<p>Слаби страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Бројот на предвидените часови за одредени предмети е помал од потребата на студентите (а бројот на часови се определува согласно запишаниот број студенти)
<p>Можности</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Отворање на студиски програми со меѓународен карактер (joint degree) со партнерски институции од реномирани универзитети во ЕУ (ИСППИ веќе има потенцијални партнери и тековен ЕРАЗМУС проект за развој на меѓународна заедничка диплома)
<p>Пречки, закани</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Внатрешна конкуренција во рамки на УКИМ (отворање на сродни студиски групи на другите единици) • Нелојална конкуренција од одредени државни и приватни универзитети (ниски критериуми, скромни барања, слаб квалитет)



Слика бр. 2 Графички приказ на SWOT анализата на студиските и предметните програми

II. 5 Наставно-научен и соработнички кадар

Вкупниот број на вработени во ИСППИ со полно работно време моментално изнесува 24, од кои 14 се вработени како научен и соработнички кадар (14 доктори на науки), а 10 како стручен и административен (од кои 2 се доктори на науки, магистри– 1, со високо- 1 и 6 со средно образование); на пет лица од Институтот им мирува работниот однос. Табелите (број 1 и 2) со вкупниот број на вработени со полно работно време, моментална состојба, се дадени во прилог.



Структурата на наставниците и соработниците за реализација на наставата на секоја студиска програма е дадена во Табела бр. 4 во Прилог.



За дел од наставните содржини по одреден предмет се практикува предавања да држат гости предавачи. Бројот на ангажирани гости предавачи варира согласно бројот на студентите, па оттаму и оформените групи за предавања и бројот на часови. Кадарот кој е ангажиран од другите единици на УКИМ го сочинуваат: доктори по психологија- 2, доктори по филозофија- 2, доктори по медицински науки-1, доктори по правни науки-3, доктор по историја на уметност-1, доктори по техничко-технолошки науки-2, доктори по економски науки-4, доктор на менаџмент-1, доктори по политички науки 2.

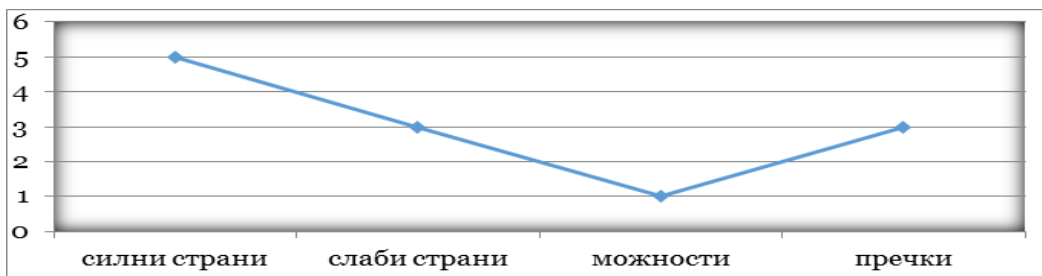
Годишниот фонд на часови по предмет исто така варира согласно бројот на запишани студенти на конкретната студиска програма.

Сите наставни предмети се целосно покриени со наставници, поточно секој предмет на сите студиски програми е покриен со минимум еден наставник, кој е избран на соодветниот предмет. Со оглед дека ИСППИ организира солиден број на студиски програми, а сите програми се реализирани со голем број предмети кои ја покриваат целосно комплексноста на студиската програма, оттаму, ИСППИ може да се пофали со интердисциплинарноста на својот научен и соработнички кадар: доктори по менаџмент - 3, доктори по комуникации- 2, доктори по политички науки- 2, доктори по правни науки-1, доктор по антропологија-1, доктор по земјоделски науки - 1, доктори по социологија-5.

Сите наставници се оценувани од страна на студентите по различни критериуми, кои се опишани подетално во сегментот на студентите, и, според последната евалуација од страна на студентите, како впрочем и редовно, добиваат високи просечни оценки по речиси сите критериуми.

SWOT анализа	Наставно-научен и соработнички кадар
<p>Силни страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Изборот и реизборот на сите наставници е согласно законската регулатива и редовно се извршува во предвидениот временски рок (во полза на вработениот научен/соработнички кадар) Секој предмет е покриен со минимум еден наставник избран на соодветниот предмет Наставници кои доаѓаат од различни научни дисциплини со што целосно се задоволува комплексноста/интердисциплинарноста на програмите Речиси сите наставници се со високи просечни оценки на анкетите што се спроведуваат за оценка на квалитетот на наставата Научен кадар кој е теоретски и методолошки квалификуван и компетентен за извршување на научно-истражувачка работа
<p>Слаби страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Недостаток на наставно-научен кадар, особено во некои области (ова не е идентично со одлевање) Одлевање на квалитетни кадри на други Универзитети во РМ (најчесто поради подобри работни услови) Редовно заминување на вработени во пензија, без навремено одобрување (од страна на Мин. за финансии и Мин. за

	образование и наука) за соодветна замена (згаснување на работното место, непостоење на можност за долгорочно планирање на човечките ресурси)
<p>Можности</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ангажирање на млади кадри (селекција од најдобрите студенти) со договор за привремено вработување и финансирање со сопствени средства (преку добиени проекти/грантови)
<p>Пречки, закани</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Тешкотија при вработување на млади кадри и нивно вклучување во наставната програма и научно-истражувачката работа (ретко се одобруваат вработувања или се усложнува постапката) • Немоžност (во финансиска смисла) за континуирано усовршување на наставниот кадар, преку нивно учество во обуки/семинари организирани во светски центри • Законот за работни односи со кој згаснува работното место при заминување во пензија/отказ/смрт и сл., и на пополнувањето на постоечките работни позиции се гледа како на барање за нови вработувања



Слика бр. 3 Графички приказ на SWOT анализата на наставно-научниот и соработничкиот кадар

II.6 Наставно образовна дејност

Студиските програми се академски студии, од втор и од трет циклус на универзитетски студии, и се организирани и се изведуваат според Европскиот Кредит Трансфер Систем.

Во наставно-образовниот процес се применуваат разновидни начини, облици, методи и технологии. Најчесто се користат аудиовизуелни методи, односно комбинација на предавања од предметните наставници со употреба на презентации во power point, студии на случај, симулации, играње на улоги, дискусии, работилници и сл.

Наставниот кадар соодветно ги користи сите современи технологии што постојат на располагање во наставно-образовниот процес, како што се компјутери (desktop и лаптоп), прожектори, програмски пакети/софтвери (Microsoft Office, SPSS, Gradekeeper, HeRMeS и сл.) и информациона бази (EBSCO, COBISS итн.).

За потребите на наставата редовно се покануваат надворешни соработници, поконкретно се ангажираат лица избрани во наставно-научни звања од редовите на вработените во единиците на УКИМ, реномирани професори/научници од меѓународната академска заедница, како и гости предавачи (експерти од праксата).

За проверка на стекнатите знаења се користат методите: тестови на знаење; усни испити; и задолжителна проектна/семинарска задача (со усна презентација), за секој од испитите/предметите.

За успешно комплетирање на студирањето неопходно е студентот да пријави, изработи и јавно да одбрани магистерски труд на научно и општествено оправдана тема од конкретната област/дисциплина. Магистерскиот труд покрај теоретскиот дел мора задолжително да содржи и емпириски дел, во форма на квалитативно или квантитативно истражување (или комбинација од двата пристапа), со јасно дефинирана и прецизирана истражувачка

Извештај за самоевалуација

методологија, како и презентација и интерпретација на добиените податоци. Со тоа студентите стекнуваат знаења и вештини кои им овозможуваат да бидат квалификувани и компетентни да се занимаваат со научна работа, соодветно на степенот на образование – магистер.

Во текот на студирањето студентите се стекнуваат со вештини специјализирани за разрешување на проблеми, кои се потребни при истражување или иновација за да се изгради ново знаење или процедури и да се интегрира знаењето од различни области. Знаењето, вештините и компетенциите што се развиваат на секоја од одделните студиски програми, подетално се опишани во општите и специфичните дескриптори во акредитационата документација на секој од модулите посебно. Заради просторот, описот на вештини ќе биде ставен во Прилог (види Табела бр.5).



Бројот на студентите кои се запишале на втор циклус студии во последните 3 учебни години изнесува 74 и по години е даден во Табела бр. 6 во Прилог.

Студентите кои магистрирале во последните 3 учебни години се вкупно 130. Бројот на запишани студентите на трет циклус –докорски студии во моментот изнесува вкупно 8, од кои 5 (пет) се студенти на Демократија во услови на глобализација, 2 (двајца) на Социологија на организација и 1 (еден) на Социологија на окружување.

Во последните 3 години на ИСППИ докторирале вкупно 27 кандидати.

Целиот наставно-образовен процес е евалуиран од страна на студентите во рамки на анкети кои се споведуваат од страна на Институтот, но и поединечно од страна на некои поединчни професори за некои предмети.

SWOT анализа	Наставно образовна дејност
<p style="color: purple;">Силни страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Студиските програми се академски студии, од втор циклус на универзитетски студии, и се организирани и се изведуваат според Европскиот Кредит Трансфер Систем • Во наставно-образовниот процес се применуваат современи, а истовремено и разновидни начини, облици, методи и технологии • Наставната содржина на секоја предметна програма ги следи современите текови во научната област • Наставниот кадар соодветно ги користи сите современи технологии што постојат на располагање во наставно-образовниот процес • Единствени студии од втор циклус универзитетски студии на УКИМ кадешто е задолжителен предметот методологија на општествени истражувања • Магистерскиот труд покрај теоретскиот дел мора задолжително да содржи и емпириски дел • Студентите стекнуваат знаења и вештини кои се предвидени и соодветни на степенот на образование – магистер. • Евалуирање на наставно-образовниот процес од страна на студентите • Вклучување на сите студенти во проектни задачи, кои значат вистинска примена на теретските знаења во практиката • Можности за мобилност на студенти во партнерски институции и преку членството на УКИМ во Еразмус мрежите
<p style="color: red;">Слаби страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Мал број студенти ги користат можностите за меѓународна мобилност
<p style="color: blue;">Можности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Модернизирање на наставата преку опремување на

	<p>постоечките лаборатории во ИСППИ (Психолошка лабораторија и Лабораторија за развој на методологија за менаџмент на човечки ресурси) со финансиска помош од МОН</p>
<p>Пречки, закани</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Последиците од економската криза (опаѓање на бројот на новозапишани студенти, намалување на годишниот фонд на часови по предмет/наставник, намалување на ангажираните гости предавачи)



Слика бр. 4 Графички приказ на SWOT анализата на наставно-образовната дејност

II.7 Студенти

Уписот на студентите на сите студиски програми организирани во ИСППИ се врши врз основа на јавен конкурс во рамките на УКИМ.




Бројот на запишани студенти (на втор и трет циклус) во однос на предвидените квоти во последните 3 години изнесува вкупно 82 (74 – магистранди, 8 - докторанди), што за последните 10 години укажува на осипување на новозапишани студенти.

Студентите редовно учествуваат во оценувањето на квалитетот на наставно-образовниот процес. Тие континуирано го оценуваат истиот според следните критериуми: подготвеност на наставниците за предавањата/вежбите, квалитетот на изведување на наставата (начин на изложување на материјалот), редовност на часовите и рационалното искористување на времето од страна на наставниците, достапноста на наставниците за консултации и комуникација, односот на наставниците кон студентите, обезбеденоста на соодветниот материјал за учење и полагање на предметот, усогласеноста на вежбите со предавањата и нивната временска координираност, корисноста од изведените вежби, објективноста при оценувањето и начинот на реализација на истиот, барања што се поставуваат пред студентите (колоквиум, програма) и тежина на испитот. Оние наставници кои држат предмети за кои не се организираат предавања, туку одат само по менторски систем, се оценуваат само: достапноста за консултации и комуникација, односот кон студентите, обезбеденоста на соодветниот материјал за учење и полагање на предметот и објективноста при оценувањето и начинот на реализација на испитот, како и барања што се поставуваат пред студентите (колоквиум, програма) и тежина на испитот.

Учество на студентите во управувањето на ИСППИ е регулирано според Статутот и другите нормативни акти на УКИМ. Студентите покажуваат крајна одговорност во однос на оваа нивна обврска. Дел од студентите покажуваат и исклучеитална иницијативност за одредени промотивни активности на ИСППИ пред јавноста. Најголем процент од студентите се активни учесници на работилниците организирани од Психолошката лабораторија кои се организираат во рамки на пост-дипломската настава, а се однесуваат на развивање на нивните комуникациски вештини, вештини за разрешување конфликти, за критичко размислување, морално расудување и справување со стрес.

Извештај за самоевалуација

За периодот на кој се однесува оваа самоевалуација, само еден студент (Маријан Костов) од насоката Менаџмент на човечки ресурси преку SEEPUS програмата за размена на студенти бил на студиски престој во Грац, Австрија во период од 1-ви Март до 31-ви Мај 2015 година.

SWOT анализа	Студенти
<p>Силни страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Упис на различни профили на дипломирани студенти • Учество на студентите во управувањето на Институтот • Одзив на студентите на анкетите кои ги спроведува Институтот а кои се однесува на оцена на квалитетот на настано-образовниот процес и наставниот кадар • Иницијативност на студентите во промоција на ИСППИ • Иницијативност на студентите за учество во дополнителни обуки за развој на нивниот личен и професионален селф
<p>Слаби страни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Мал број студенти ги користат можностите за меѓународна мобилност
<p>Можности</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Преку алумни групата се развива соработка со и помеѓу студентите, која понатаму може да користи за соработка со бизнис секторот, стопанството и невладиниот сектор
<p>Пречки,</p>  <p>закани</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Се помалиот број на студенти доведува до организирање на менторски систем за поголемиот дел од предметите со што не се остваруваат можности за групна работа, групна динамика, комуникација и размена на искуства, знаења и идеи меѓу студентите



Слика бр. 5 Графички приказ на SWOT анализата на сегментот-студенти

II.8 Просторни и материјални ресурси

Кога станува збор за просторен наменет за изведување на наставната и истражувачката работа може да се кажат следните податоци:

- вкупната површина на објектот изнесува 847.57 м²;
- постојат 3 предавални и нивната површина изнесува 150.44 м². Едната предавална има капацитет за 15, втората за 30, а третата за 50 студенти;
- ИСППИ поседува компјутерска училница со површина од 33.92 м²;;
- постои една сала за работни состаноци со површина од 18.35 м²
- на кабинетите за наставниот и соработничкиот кадар отпаѓа 297.61 м² и





-површината на библиотеката изнесува 18.35 м².

Што се однесува до опремата за изведување на наставната и истражувачката работа, ИСППИ располага со 37 централни едици, 37 монитори, 14 лаптопи, 3 прожектори, 2 графоскопи, електронска табла, скенер, факс и факс принтер, 12 принтери, фотокопир, телефонска централа со 16 локали и 27 телелефони, 4 конференциски маси, машина за укоричување и метелна машина за спирали, 18 библиотечни витрини и канцеларски бироа, столчиња и маси.

Библиотечниот фонд на ИСППИ го сочинуваат вкупно 3761 наслови, вклучително и извештаи од реализирани научно-истражувачки проекти, списанија и периодика, како и учебници и учебни помагала за предметните содржини од студиските програми.

Библиотеката на ИСППИ е поврзана со електронската меѓународна библиотечна мрежа COBISS која ги поврзува националните и универзитетските библиотеки во регионот, а воедно обезбедува пристап за пребарување до Конгресната библиотека на САД. Оваа вклученост во системот COBISS на студентите им овозможува целосно електронски да пребаруваат не само во фондот на нашата библиотека, туку во сите негови делови со можност за позајмување на потребна литература.

За потребите на корисниците на библиотеката на ИСППИ е овозможен пристап до информациските бази EBSCO, Sage journals, Oxford journals и други.

SWOT анализа	Просторни и материјални ресурси
<p>Силни страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Просторот во ИСППИ целосно ги задоволува сите побарувања кои произлегуваат од наставата како и научно-истражувачката работа • Опременоста на предавалните и канцелариите е задоволителна • Бесплатно користење на институтската библиотека и информациските бази (EBSCO, Sage journals, Oxford journals и други) • Достапност на предавалните во текот на целиот ден
<p>Слаби страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Мал број на печатени книги од страна на наставниот кадар на студиската програма • Скромна библиотечна фонд и непостоечки средства за набавка на нова литература
<p>Можности</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • За задолжителните и изборните предмети за кои е возможно да се користат (или веќе се користат) преводите на Владата на стручна и научна литература како задолжителна литература, да се доделуваат бесплатно или по поволни услови на ИСППИ • Опремување на постоечките лаборатории во ИСППИ со средства од МОН
<p>Пречки, закани</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Немоќност за обезбедување финансии за: преведување на странски јазик, лектурирање на текстови и печатење на книги, монографии кои имаат за цел да ги презентираат научно-истражувачките резултати. • Неодобрување на средства за опремување на лаборатории финансирани од МОН (немање ниту позитивен, ниту негативен одговор во однос на поднесената апликација)




Слика бр. 6 Графички приказ на SWOT анализата на просторни и материјални ресурси

II.9. Логистика

Во реализацијата на целокупната дејност на ИСППИ (високообразовна, научноистражувачка, издавачка дејност), за извршување на стручни и административни работи, се вклучени и Стручната и административната служба на ИСППИ и Одделението за апликација, научна документација и издаваштво.

Во рамките на Одделението за апликација, научна документација и издаваштво на Институтот се извршуваат следниве работни задачи: стручна обработка и чување на материјали и истражувачки податоци, се пропишува и се спроведува постапката за набавка на литература за потребите на наставнообразовната и научно-истражувачката работа, се врши евиденција, обработка и чување на библиотечниот материјал и други работи за непречено функционирање на Библиотеката.

Делокругот на работа на Стручната и административната служба на Институтот опфаќа водење на целокупната администрација и евиденција во врска со студентите и други останати работи во текот на постдипломските студии.

SWOT анализа	Логистика
<p>Силни страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Редовно информирање на наставниците и студентите за пристигнатите книги и списанија Бесплатно користење на библиотечниот фонд за наставниците и студентите Бесплатно фотокопрање на целокупната наставна програма Максимално скратено време за административно-техничката работа Навремено информирање на студентите за сите потребни информации од страна на стручната служба ангажирана во последипломската настава Сервисот на студенетската служба е покриен со уште едно лице Вработен човек кој професионално го води библиотечниот сервис
Слаби страни	/
Можности	/
Пречки, закани	/



Слика бр. 7 Графички приказ на SWOT анализата на Логистиката

II.10 Надврешна соработка

ИСППИ има континуирана плодна соработка со стопанството, со владини институции, невладини организации и со други професионални асоцијации на национално ниво. Следат некои примери за таква соработка во последните неколку години:

- Министерство за образование и наука (Национален проект)
- Министерство за информатичко општество и администрација (Национален проект)
- Агенција за администрација (Меморандум за соработка)
- Агенција за планирање на просторот на Р. Македонија (Национални проекти)
- Агенција за млади и спорт на РМ (Национален проект)
- Агенција за европски образовни програми и мобилност на РМ
- Соработка со Судски Совет на РМ (Национален проект)
- Светска Здравствена Организација (Национални проекти)
- Соработка со УНЕСКО (Национални и меѓународни проекти)
- Соработка со UNHCR
- Соработка со UNDP
- Соработка со RRPP
- Соработка со Стопанска комора на РМ
- Соработка со Француски институт во Скопје
- Здружение за гешталт психотерапија
- Институт за гешталт терапија– Советувалиште за хумана соработка (Меморандум за соработка)
- Соработка со НВО ТРИАГОЛНИК (Проекти и обуки)
- Соработка со НВО МОСТ
- Соработка со Комора на психолози на РМ
- Соработка со НВО „ПСИХЕСКО“, Здружение на психолози на РМ (Меморандум за соработка)
- соработка)
- Соработка со НВО Младински сојуз (Меморандум за соработка)
- Соработка со МИР Фондација (Договор за истражувачки проект)
- Соработка со Фондација Фридрих Еберт (Национални и меѓународни истражувачки проекти)
- Рамковни договори за соработка со ТТК Банка, ТМобиле и Прокредит Банка

Членовите на научниот кадар од ИСППИ се консултирани, односно се ангажираат како експерти при изработка на одредени национални програми и/или стратегии од страна на

Извештај за самоевалуација

Владата на Република Македонија и нејзините органи како што се Министерството за образование и наука, Министерството за труд и социјална политика, Агенцијата за државни службеници, Агенција за спорт и млади итн. (на пр. Национална стратегија за намалување на одливот на висококвалификуван кадар надвор од РМ, Национална стратегија за демографски развој на РМ, Национална стратегија за млади, Стратегија за реформи во државната/јавната администрација итн.).

Соработката со високообразовните установи од странство, ИСППИ ја остварува преку организирање средби, размена на научноистражувачкиот кадар, размена на информации за научноистражувачки проекти, меѓусебна поддршка во подготовка и имплементирање на научноистражувачки проекти, поддршка во организирање на меѓународни работилници, симпозиуми, конференции и конгреси, како и меѓусебна поддршка во активности од издавачката дејност.

ИСППИ има потпишано договори за соработка со следниве високообразовни установи од странство:

- Универзитетот во Салцбург, Австрија, Оддел за политички науки и Социологија- договор во рамки на ERASMUS-Intensive, програма со важност за академските 2012/2013-2014/2015г;
- School of Advanced Social Studies SASS, Nova Gorica, Словенија- договор за соработка од 30.10.2013г.;
- Бугарска Академија на науките, Институт за социологија- договор за меѓусебна соработка, ноември 2013год.;
- Jagiellonian University in Krakow, Poland, септември 2014;
- European College of Kosovo, септември 2014 год.
- Катедра за психологија, Филозофски факултет, Универзитет Палацки во Оломоуц, Чешка, октомври 2009.

Учеството во европските програми се реализира преку:

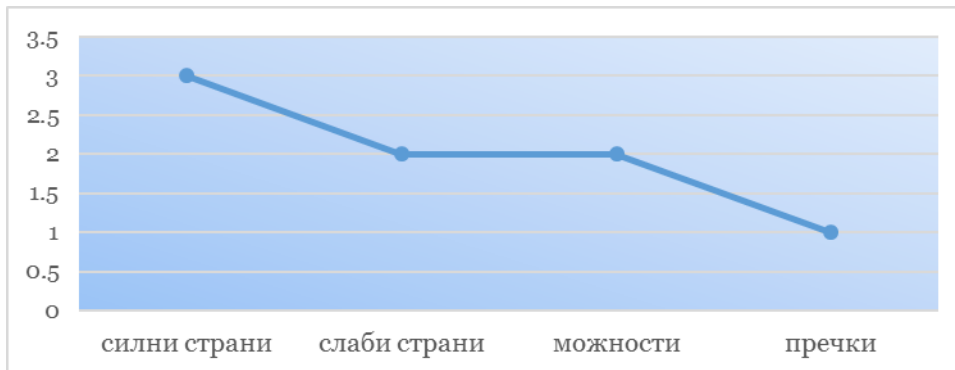
- учество во програмата Еразмус + ;
- учество во проектот на London School of Economics под наслов Justice and Security Research Programme финансиран од Одделот за меѓународен развој на Обединетото Кралство;
- учество во проектот “Cross-border Citizens’ Network for Peace, Societal Reconciliation and Human Security” кој го менаџира Helsinki Citizens’ Assembly од Турција финансиран од Европската комисија.

Мобилноста на студентите е предвидена главно преку програмите ЕРАЗМУС+, СЕЕРУС, Join EU-SEE, Basileus. Може да се каже дека се реализирани еден едномесечен и еден шестмесечен студиски престој од страна на наставно-научниот кадар во Институтот: Доц.д-р Анета Цекиќ - Студиски престој/постдокторски студии на Одделот за Политички науки на Факултетот за социологија и политички науки, Салцбург, Австрија, 18 Ноември 2013- 18 Мај 2014 и Вон.проф.д-р Маријана Марковиќ - Erasmus Mundus Action 2 Project SIGMA, University of Salzburg, Department of Political science and sociology, Austria field of study political science/political psychology, 4.2.2015 – 31.01.2015. Од страна на студентите е реализиран студиски престој на еден студент, од насоката Менаџмент на човечки ресурси, преку СЕЕРУС програмата за размена на студенти, во Грац, Австрија во период од 1-ви Март до 31-ви Мај 2015 година.

Во рамки на ИСППИ постои Алумни ИСППИ кое е здружение кое ги обединува и во кое членуваат сите завршени постдипломци кои специјализирале, магистрирале и докторирале на Институтот за социолошки и политичко - правни истражувања, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Р. Македонија. Намерата на Алумни ИСППИ е да се одржат и развиваат контактите, врските, односите и трајната соработка меѓу сите генерации завршени постдипломци, како и со наставно-научниот персонал на Институтот, со академската и со пошироката заедница. Алумни ИСППИ се стреми да биде значаен фактор и движечка сила која ќе придонесува во професионалниот и кариерниот развој меѓу членовите, како и мост кој ќе ги поврзува интересите и потребите на образованието и на деловната заедница. Мисијата на Алумни ИСППИ е да создава мрежа на контакти која ќе овозможи ефективна размена на информации, а преку постојана комуникација, интеракција и организирани активности на членовите на алумни, да се поддржи и унапредува системот на

знаења, вештини и способности, како и да се одржат и зајакнат интелектуалните, деловните и социјалните врски на студентите со ИСППИ.

SWOT анализа	Надврешна соработка
<p>Силни страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • ИСППИ има континуирана плодна соработка со стопанството, со владини институции, невладини организации и со други професионални асоцијации на национално ниво • Учество во меѓународни програми • Алумни
<p>Слаби страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Недоволна мобилност на наставниот кадар на други Универзитети во ЕУ и светот (најчесто поради тековните работни обврски) • Недоволна ангажираност/искористеност на наставно-научниот кадар при подготовка на закони/национални стратегии
<p>Можности</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Потпишување на рамковни договори, меморандуми за соработка со различни институции и организации, здруженија во земјата и странство • Продлабочување на досегашната соработка со досегашните партнери, соработници
<p>Пречки, закани</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Недоволна мобилност на наставниот кадар на други Универзитети во ЕУ и светот поради недостаток на финансиски средства/самофинансирање



Слика бр. 8 Графички приказ на SWOT анализата на Надворешната соработка

II.11 Научно-истражувачка дејност

Научно-истражувачката дејност на ИСППИ беше евалуирана низ неколку сегменти, и тоа:

1. Монографски публикации на ИСППИ
2. Научно-истражувачки и апликативни проекти на ИСППИ, кои пак, беа групирани во три групи:

- проекти финансирани од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, врз основа на распишаните конкурси за доделување средства за финансирање на научно-истражувачки проекти,
- реализирани проекти на ИСППИ со национален карактер и
- реализирани проекти на ИСППИ со меѓународен карактер

1. Монографски публикации на ИСППИ (2014-2016): вкупно 9 („Младинските трендови во Република Македонија“, 2014; „Глас за правда – Процена на судските постапки за случаи на семејно насилство“, 2014; “Catalogue of urban initiatives in Skopje”, 2015; „Монографија 50 години ИСППИ“, 2015; “The Balkans in the new millennium– conference proceedings”, 2015; „Рамка на компетенции за професионалци за човечки ресурси“, 2015; „Идентитетите на студентската популација во Република Македонија“, 2016; “Challenges of contemporary society – international conference proceedings”, 2016; „Challenges of personality in 21st century – case: Republic of Macedonia”, 2016).

2. Научно-истражувачки и апликативни проекти на ИСППИ. Во извештајниот период (2014, 2015 и 2016 година) се работеше на неколку научно-истражувачки и апликативни проекти од исклучително значење за Институтот. Во рамки на научно-истражувачката активност работено е на четири проекти финансирани од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, врз основа на распишаните конкурси за доделување средства за финансирање на научно-истражувачки проекти, согласно член 5 од Правилникот за користење средства од интегративните функции на Универзитетот „Св. Кирили Методиј“ во Скопје за активности поврзани со научно-истражувачка дејност.

- **„Реални и виртуелни идентитети кај студентската популација во Република Македонија“**, (раководител проф. д-р Ганка Цветанова со тим од професори од Институтот во состав: проф. д-р Петар Атанасов, вон. проф. д-р Горан Јанев, вон. проф. Елеонора Серафимовска, вон. проф. Маријана Марковиќ, вон. проф. Анета Цекиќ и доц. д-р Бојана Наумовска);
- **„Јавно мислење во Република Македонија 2013/2014“** (раководител проф. д-р Јорде Јаќимовски со тим од професори од Институтот во состав: проф.д-р Мирјана Борота Поповска, проф.д-р Емилија Симоска, проф.д-р Ружица Цацаноска, доц.д-р Марија Топузовска Латковиќ, доц.д-р Весна Забијакин Чатлеска);
- **„Јавно мислење во Република Македонија 2014/2015“** (раководител вон. проф. д-р Горан Јанев со тим од професори од Институтот во состав: проф.д-р Мирјана Најчевска, проф. д-р Петар Атанасов, проф. д-р Ганка Цветанова, вон. проф. д-р Елеонора Серафимовска, вон. проф.д-р Маријана Марковиќ, вон. проф. д-р Анета Цекиќ и доц. д-р Бојана Наумовска);
- **„Студија за младите во Република Македонија 2015/2016“** по Конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“–Скопје за доделување средства за финансирање на научноистражувачки проекти за 2015/2016 година. Раководител на проектот е доц.д-р Марија Топузовска Латковиќ, истражувачки тим во состав: проф.д-р Мирјана Борота Поповска, проф.д-р Јорде Јаќимовски, проф.д-р Емилија Симоска, проф.д-р Славејко Сасајковски, проф.д-р Ружица Цацаноска, доц.д-р Марија Топузовска Латковиќ, доц.д-р Весна Забијакин Чатлеска, д-р Ѓорѓи Манев;

Меѓу останатите реализирани проекти на ИСППИ со национален карактер можат да се вбројат:

- ❖ Христова Л., Серафимовска Е., Марковиќ М., Цекиќ А., „**Перцепција на идентитети на студентската популација**“, 2014;
- ❖ „**Студија за млади во Република Македонија**“, нарачател Фондација *Фридрих Еберт*, Канцеларија Скопје (раководител доц. д-р Марија Топузовска Латковиќ со тим од професори од Институтот во состав: проф.д-р Мирјана Борота Поповска, доц. д-р Елеонора Серафимовска, доц. д-р Анета Цекиќ;)
- ❖ „**Влијанието на степенот на образование врз кариерниот развој**“, работен со студентите во Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје 2014/15 (раководител: проф. д-р Петар Атанасов, член Доц. д-р Бојана Наумовска);
- ❖ „**Успешноста на практиканството како линк помеѓу образованието и бизнисот**“, истражувачки тим: проф.д-р Мирјана Борота Поповска, доц.д-р Марија Топузовска Латковиќ, проф.д-р Ганка Цветанова, доц.д-р Весна Забијакин Чатлеска;
- ❖ „**Жената помеѓу личните амбиции и успешна кариера**“, работен со студентите во Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје 2015/16 (раководител: проф. д-р Петар Атанасов, член Доц. д-р Бојана Наумовска);
- ❖ „**Стандардизација и културна адаптација на тестот ММПИ** (оригинално
- ❖ **Minnesota Multiphasic Personality Inventory– 2 – RF) во Република Македонија**“ (истражувачки тим: вон. проф. д-р Елеонора Серафимовска, вон.проф.д-р Маријана Марковиќ);
- ❖ „**Демографски развој за Просторен план на Источен плански регион**“ Нарачател: Агенција за планирање на просторот-Скопје (раководител: проф. д-р Јорде Јаќимовски);
- ❖ „**Спроведување на тестирање (психолошки тест и тест за интегритет) и изработка на стручно мислење**“, нарачател на услугата: Судски совет на Република Македонија и Совет на јавни обвинители на Република Македонија, стручен тим за давање мислење: вон.проф.д-р Елеонора Серафимовска, доц.д-р Маријана Марковиќ;
- ❖ „**Спроведување на тестирање (психолошки тест и тест за интегритет) и изработка на стручно мислење**“, нарачател на услугата: Академија за судии и јавни обвинители „Павел Шатев“, стручен тим за давање мислење: вон.проф.д-р Елеонора Серафимовска, доц.д-р Маријана Марковиќ;
- ❖ „**Мултиетничка истражувачка студија за младинско претприемништво**“, одобрен од Фондацијата за менаџмент и индустриско истражување во Скопје, а за потребите на Проектот „**Заедно за успех: млади претприемачи, движечка сила за добри меѓуетнички односи**“, финансиран од Европската Унија во рамките на ИПА програмата за поддршка на граѓанското општество и медиумите 2014; Членови на истражувачкиот тим за проектот се: доц. д-р Весна Забијакин Чатлеска, раководител, проф. д-р Мирјана Борота Поповска, коракководител и доц. д-р Марија Топузовска Латковиќ, член;
- ❖ „**Обезбедување на поддршка за поголема самоодржливост и помош на заедниците**“, истражувачки тим во состав: вон.проф.д-р Горан Јанев-раководител, проф.д-р Емилија Симоска, доц.д-р Бојана Наумовска, д-р Климе Бабунски;
- ❖ „**Младинските трендови во Република Македонија**“, Нарачател: Агенција за млади и спорт на РМ и ИСППИ, 2014 (членови на истражувачки тим: Јорде Јаќимовски, Елеонора Серафимовска, Маријана Марковиќ, Марија Топузовска Латковиќ, Анета Цекиќ, Весна Забијакин Чатлеска и Климе Бабунски);
- ❖ „**Медиуми, етика и емоции**“, Пријавен од Психолошката Лабораторија во Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје, реализиран во

2015 година, (раководители: вон. проф д-р Елеонора Серафимовска и вон.проф д-р Маријана Марковиќ).



Меѓу останатите реализирани проекти на ИСППИ со меѓународен карактер (било да е странски нарачател или истражувањето е целосно меѓународно) можат да се вбројат:

- **„Перцепција на македонските граѓани за барателите на азил и мигрантите“.** Нарачател: УНХЦР (раководител и тим: проф. д-р Емилија Симоска, вон. проф. д-р Горан Јанев, доц. д-р Бојана Наумовска и д-р Климе Бабунски);
- **„Energy Vulnerability and Urban Transition in Europe – EvalUaTE“** Нарачател: University of Manchester, Great Britain (Раководител на национален тим: проф. д-р Ганка Цветанова, членови: доц. д-р Бојана Наумовска, доц. д-р Марија Топузовска Латковиќ и д-р Климе Бабунски);
- **„Улогата на интересните групи во процесите на демократизација и Европеизација во земјите од поранешна Југославија“**, ИСППИ, 2014-2015, Раководител доц. д-р Анета Цекиќ.
- **„Specifics of the Political Steering of Market Economy in Macedonia and Slovenia: A Comparative Analysis“**, Билатерален проект со Р. Словенија Факултет за општествени студии во Нова Горица, Словенија, 2013 год. Раководители проф. д-р Николај Генев (Словенија) и Лидија Христова (Македонија). Членови на тимот доц. д-р Анета Цекиќ, доц. д-р Бојана Наумовска, проф.д-р Мирјана Борота Поповска и доц. д-р Марија Топузовска Латковиќ.

ЕРАЗМУС

Проектот *„Curriculum development for Joint Degree: MA in European Political Science“* (2015-2017) е во рамки на Програма Еразмус+ на Европската Унија. Проектот има за цел да развие студиска програма со заедничка диплома од втор циклус на универзитетски студии по **Европски политички науки** со највисоки стандарди во однос на содржината на наставните програми, наставните методи и процедури за обезбедување на квалитет (раководител: вон. проф. д-р Анета Цекиќ со тим од професори од Институтот во состав: проф. д-р Мирјана Најчевска, вон. проф. д-р Маријана Марковиќ, вон. проф. д-р Горан Јанев, доц.д-р Бојана Наумовска, асс. м-р Викторија Јаќимовска, Нада Маркова);

УНЕСКО

Проектот **„Развој на рамка за клучни компетенции за ЧР професионалци како основа за креирање на дуален систем на образовна програма за менаџмент на човечки ресурси во Република Македонија“** е финансиран во рамките на Програмата за партиципација на УНЕСКО за 2014-2015 година, а реализиран преку Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје. Целта беше да се идентификуваат главните компетенции за професионалци за менаџмент на човечки ресурси во Република Македонија, на највисоко ниво; да се испитаат можностите и капацитетите за воведување на дуални студии по менаџмент на човечки ресурси во земјата; во иднина да послужи како основа за креирање на курикулум на студиската програма по менаџмент на човечки ресурси, како универзитетски студии од втор циклус, во Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје, кој ќе се базира врз идентификуваните компетенции во вид на резултати од учењето (learning outcomes), (раководители: проф. д-р Мирјана Борота Поповска, доц. д-р Марија Топузовска Латковиќ);

ШВАЈЦАРСКА НАЦИОНАЛНА ФОНДАЦИЈА ЗА ИСТРАЖУВАЊА

Проект „Сервиси на податоци од општествените науки во Југоисточна Европа“, од Швајцарската национална фондација за истражување (2015-2017). Целта на овој проект е да се воспостават архиви на податоци од истражувањата во општествените науки, во земјите од регионот. Направено е истражување за истражувачката околина и правните услови за воспоставување на ваква архива на податоци во Република Македонија, и анкета на национален примерок на истражувачи од општествените науки во Република Македонија во врска со постоечките практики на зачувување и споделување на истражувачки податоци, како и отворениот пристап до истите и важноста од постоење на ваква архива во Република Македонија. Се започна и со архивирање на сите проекти финансирани од РРПП (раководител: вон. проф. д-р Анета Цекиќ, д-р Климе Бабунски, доц. д-р Весна Забијакин Чатлеска, вон. проф. д-р Елеонора Серафимовска).

ПРОЕКТИ ВО ФАЗА НА РЕАЛИЗАЦИЈА

- „Е-демократија во Република Македонија“ е проект пријавен во Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје (раководител: проф. д-р Ганка Цветанова и вонр. проф. д-р Елеонора Серафимовска од Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје, проф. д-р Вено Пачовски од Универзитет Американ Колеџ- Скопје и д-р Ирена Бојаџиевска од Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги);
- „Практиканството како линк помеѓу бизнисот и образованието“ како пилот проект беше пријавен во Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје (раководител: проф. д-р Мирјана Борота Поповска, проф. д-р Ганка Цветанова, доц. д-р Марија Топузовска Латковиќ, доц. д-р Весна Забијакин Чатлеска).

Конференции и меѓународни собири во организација на Институтот

- „Key HR Competency Framework Development as a Basis for Creation of Dual System on HRM-Educational Program” Meeting of the Experts panel ISPJR, University Sorbonne Paris, Bled school of Management, Скопје, 15 July, 2015. Овој меѓународен собир беше во рамки на проектот **Развој на рамка за клучни компетенции за ЧР професионалци како основа за креирање на дуален систем на образовна програма за менаџмент на човечки ресурси во Република Македонија**;
- Third Balkan Sociological Forum The Balkans in the New Millennium: From Balkanization to EUtopia, 22-24 Јуни, 2014, Тетово и Скопје. Главната цел на Третата Годишна Конференција беше да ги истражи новите трендови, тензии и перспективи во социологијата, на почетокот на Третиот Милениум на Балканот, како место на пресек или место каде истокот се сретнува со западот, место на мултикултурализам, мулти-етничност, мулти-религиозност, но во исто време и свет на трагични истории, метафора на постојани несогласувања, неизвесности, деконструкција и многунаочни тенденции.
- „Challenges of Contemporary Society-ISPJR”, International conference, 12 November 2015, Скопје, Македонија. Конференцијата опфати широк спектар на многу интересни теми кои се однесуваат на современото општество и предизвици од различни сфери на општествените феномени како што се: предизвици за демократијата и демократизација; нови медиуми, нови комуникации, нови идентитети; социјална

предизвици на современото општество; менаџмент, бизнис и работна сила како предизвици во 21 век. На конференцијата која имаше меѓународен карактер учествуваа повеќе од 50 учесници од 10 различни земји.

НАУЧНА СРЕДА

Со цел научната и стручната јавност да се запознае со научно-истражувачката работа на ИСППИ, во текот на 2016 година се пристапи кон организирање на манифестацијата наречена „Научна средa“ на која се презентираат реализираните проекти, но и проектите во фаза на реализација од страна на научно-истражувачките тимови при ИСППИ.

На овој циклус презентации беа промовирани и презентирани следните проекти:

„Сервиси на податоци од општествените науки во Југоисточна Европа, South-Eastern European Data Services – SEEDS“, чија задача е проучување на условите за чување и употреба на податоците од истражувањата во општествените науки во балканските земји. Крајната цел на Проектот е воспоставување трајна инфраструктура на податоци – национален Архив, којшто податоците ќе ги направи достапни и повидливи за истражувачите и јавноста. Проектот е финансиран од Швајцарската национална фондација за истражување. Проектот го презентираа вонр. проф. Анета Цекиќ, д-р Климе Бабунски и доц. д-р Весна Забијакин Чатлеска.

“Интересни групи и лобирање во Македонија, Србија и Црна Гора” – истражување реализирано за време на постдокторскиот студиски престој на вонр. проф. Анета Цекиќ на Универзитетот во Салзбург, Австрија.

“Идентитетите на студентската популација во РМ- Прв дел”, истражувачки проект во кој се истражуваат состојбите во однос на колективните наспроти индивидуалните идентитети, како и степенот на религиозноста кај студентската популација. Проектот го презентираа: проф. д-р Ганка Цветанова и доц. д-р Бојана Наумовска. Целта на овој проект беше да се направи приказ на идентитетската определба на студентската популација во Република Македонија во услови на актуелните општествени и политички констелации. Во рамките на овој прв дел, беа презентирани дел од резултатите од истоимената научната студија, или поконкретно стана збор за состојбите во однос на колективните наспроти индивидуалните идентитети, како и степенот на религиозноста кај студентската популација во Република Македонија.

“Идентитетите на студентската популација во РМ-Втор дел”, Дел од проектот го презентираа вон.проф. д-р Елеонора Серафимовска, вон.проф. д-р Маријана Марковиќ и вон.проф. д-р Горан Јанев. Во рамките на овој втор дел, беа презентирани податоци за состојбите во однос на локалниот наспроти космополитскиот идентитет, како и влијанието на самоперцепцијата на личноста врз ставовите за општествените случувања кај студентската популација во Република Македонија. На овој настан беше промовирана и истоимената научна студија



„Симпозиумот за унапредување на студентското практиканство како линк меѓу образованието и бизнисот”. Институтот во рамките на Центарот за развој на менаџмент и човечки ресурси реализира пилот-проект за студентското практиканство. Истражувачките резултати беа претставени од страна на проф. д-р Мирјана Борота Поповска, вонр. проф. д-р Марија Топузовска Латковиќ и доц. д-р Весна Забијакин Чатлеска.

„Симпозиум на тема: Употребата на психолошките тестови во областа на здравство, образование и спорт, социјална заштита и менаџмент на човечки ресурси”. Симпозиумот беше организиран и реализиран од страна на Психолошката лабораторија при Институтот за социолошки и политичко – правни истражувања (ИСППИ), Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”-Скопје и нејзините раководители вонр. проф. д-р Елеонора Серафимовска и вонр. проф. д-р Маријана Марковиќ.

Табелите со вкупниот број на семинари, конференции, научни собири (домашни, регионални, меѓународни) од страна на научниот и соработничкиот кадар се дадени во прилог.

Гостување на странски предавачи:

Гостинско предавање на тема “The Brexit and the economic, political and legal crisis in the UK”, Paul James Cardwell, University of Sheffield, UK, 24.11.2016.


SWOT анализа	Научно-истражувачка дејност
<p>Силни страни</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Плодна научна –истражувачка работа цели 48 години • Национални и меѓународни проекти • Самоиницирачки проекти без барање на надворешни финансии • Задоволителен број на објавени трудови, статии на различни теми • Гостувања на странски предавачи • Учество на семинари конференции, симпозуми во земјата и странство • Успешна организација на научни собири, конференции • Монографски публикации од страна на ИСППИ
<p>Слаби страни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Недоволен број на меѓународни научни проекти (Немање кадар за администрирање на истите) • Немање средства за поголем пристап и вмрежување во бази на податоци за научно-истражувачка работа • Неконкурентност во однос на невладините организации
<p>Можности</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Поголемо инвестирање во науката • Влез во европската истражувачка мрежа • Искористување на можностите за истражувања од страна на државните институции • Поголем пристап и вмрежување во бази на податоци за научно-истражувачка работа
<p>Пречки, закани</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Немање средства за организации на научни собири, конференции • Немање средства за публикување на монографии, книги • Недоволна искористеност на капацитетите на ИСППИ (од државата) • Маргинализирање на општествените науки во земјата и светот воопшто(предност им се дава на природните и техничките науки) • Конкуренција од трендот на формирање на нови (вон универзитетски) истражувачки институти во земјата

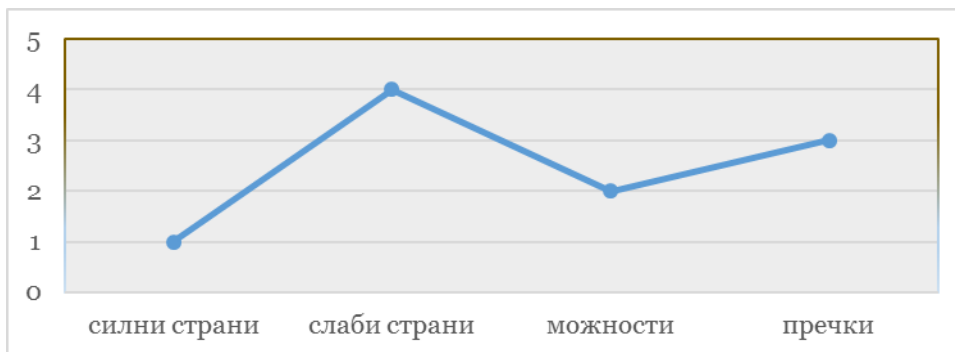


Слика бр. 9 Графички приказ на SWOT анализата на Научно-истражувачка дејност

II.12 Финансирање

Начинот на остварување на финансирањето е од сопствена сметка во рамки на трезорската сметка и буџетската сметка. Финансирањето на ИСППИ за 2016 година од сметката на сопствени приходи е 32%, додека пак од сметката на буџетски приходи е 68%.

SWOT анализа	Финансирање
Силни страни	<ul style="list-style-type: none"> • Можност за давање на услуги на апликативни проекти за домашни и меѓународни нарачатели
Слаби страни	<ul style="list-style-type: none"> • Ниска стапка на успешност при аплицирање на меѓународни повици за истражувачки проекти • Ниска стапка на успешност и ниска цена при аплицирање на комерцијални (апликативни проекти) • Непостоење на стабилен извор на финансирање за научни проекти • Недоволни финансиски средства од МОН за покривање на целата плата, односно додатокот за минат труд се доплаќа секој месец од сопствени средства, што дополнително ја намалува финансиската стабилност на ИСППИ
Можности	<ul style="list-style-type: none"> • Реализација на научноистражувачки проекти од посебен јавен интерес • Обезбедување на средства за наука од јавни фондови
Пречки, закани 	<ul style="list-style-type: none"> • Државата не одвојува доволно средства за наука • МОН доделува средства само за основна плата но не и за минат труд • Нелојална конкуренција од страна на неакадемски истражувачки организации



Слика бр. 10 Графички приказ на SWOT анализата на Финансите

III. ЗАКЛУЧОК

Научниот совет на ИСППИ на седницата одржана на 13.11.2012 година донесе одлука за формирање на **Комисија за самоевалуација** со цел да претстави краток и содржаен преглед на наставно образовниот процес на ИСППИ, како и неговата основна дејност: научно-истражувачката работа; да ги анализира силните и слабите страни на ИСППИ (со примена на SWOT анализа) и вооедно да обезбеди основа која ќе послужи за вршење евалуација што ја спроведува Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, како и за вршење на надворешна евалуација што ја врши Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Првата самоевалуацијата на УКИМ “Институт за социолошки и политичко-правни истражувања“ се спроведе во декември 2013, а втората во декември 2016 година согласно Упатството за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на единиците на УКИМ, а во соработка со наставно-научниот кадар на ИСППИ, студентите на студиските програми при ИСППИ и административниот кадар вклучен во организацијата на наставно-научниот процес како и управувачкиот кадар.

Процесот на самоевалуација опфаќаше неколку сегменти и тоа: опис на ИСППИ, мисија и цели на ИСППИ, визија и стратегија за остварување на мисијата на ИСППИ, студиски и предметни програми на ИСППИ, наставен и соработнички кадар на ИСППИ, наставно-образовна дејност на ИСППИ, студенти на ИСППИ, просторни и материјални ресурси на ИСППИ, логистика на ИСППИ, надворешна соработка на ИСППИ, научно-истражувачка дејност на ИСППИ и сегмент кој се однесува на финансирање на ИСППИ.

Секој сегмент во извештајот е детално претставен, како што е направена и SWOT анализа на секој сегмент одделно.

Заклучокот од самоевалуацијата, или поконкретно заклучоците од одделните сегменти на самоевалуацијата одат во насока на следното:

ИСППИ со Одлука на Универзитетскиот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е формиран уште во 1965 година, со две основните цели кои успешно ги релизира и денес: научно-истражувачка и образовна, како и неколку дополнителни: како издавачка и информативно-документациона, кои, повеќе или помалку се во функција на поефикасно остварување на основните.

ИСППИ има детално разработена стратегија со цел остварување на основните цели и задачи. Детално се претставени и индикаторите за остварување на стратешките цели.

Студиската програма на ИСППИ е интегрирана во кредит-трансфер системот, а ИСППИ нуди голем избор на современи студиски програми (од кои повеќето се први од таков карактер, основани во земјата), со јасно дефинирани цели на студиските програми кои во детали го опишуваат соодветниот студиум, со предметни содржини кои целосно ги исполнуваат зададените цели на студиумите и во целост соодветствуваат со дипломата со која се стекнуваат студентите по завршувањето, со можност за отворање на студиски програми со меѓународен карактер (joint degree) со партнерски институции од реномирани универзитети во ЕУ. Во овој сегмент, истакната е и нелојалната внатрешна конкуренција во рамки на УКИМ (отворање на идентични студиски групи на другите единици), како и нелојалната конкуренција од одредени државни и приватни универзитети (ниски критериуми, скромни барања, слаб квалитет). Кога ќе се споредат податоците од првата самоевалуација од декември 2013, ќе се види дека две слаби страни преминале во силни, како што е студентското практиканство и можноста за мобилност на студентите преку можноста одредени предмети да се изведуваат на англиски јазик. Со тоа, може да се каже дека ИСППИ вредно се вложува во развојот на своите студиски програми, а успехите не изостануваат.

Научниот кадар на ИСППИ, како што покажаа и податоците од претходната самоевалуација, е теоретски и методолошки квалификуван и компетентен за извршување на образовната и научно-истражувачка работа, позитивно оценуван од страна на студентите; изборот и реизборот на сите наставници е согласно законската регулатива и редовно се извршува во предвидениот временски рок (во полза на вработениот научен/соработнички кадар. Сепак, тешкотијата при вработување на млади кадри и нивно вклучување во наставната програма и научно-истражувачката работа останува сеуште еден од горливите проблеми на ИСППИ.

Во наставно-образовниот процес во ИСППИ се применуваат современи, а истовремено и разновидни начини, облици, методи и технологии, а наставната содржина на секоја предметна програма ги следи современите текови во научната област. Можностите што постоеле и биле препознаени и во првичната самоевалуација, постојат како такви и денес: а тоа е модернизирање на наставата преку опремување на постоечките лаборатории во ИСППИ (психолошката лабораторија и лабораторијата за развој на методологија за менаџмент на човечки ресурси) со финансиска помош од МОН.

Студентите кои се запишуваат на ИСППИ покажуваат голема иницијативност, активност и одговорност; учествуваат во управувањето на Институтот; се одзиваат на анкетите кои ги спроведува Институтот, а кои се однесуваат на оценка на квалитетот на наставно-образовниот процес и наставниот кадар; покажуваат иницијативност во промоција на ИСППИ, како и иницијативност за учество во дополнителни обуки за развој на нивниот личен и професионален селф. ИСППИ нуди и можност преку алумни групата да се развива соработка со и помеѓу студентите, која понатаму може да користи за соработка со бизнис секторот, стопанството и невладиниот сектор.

Просторните ресурси во ИСППИ континуирано низ годините во целост ги задоволуваат сите побарувања кои произлегуваат од наставата како и научно-истражувачката работа; опременоста на предавалните и канцелариите е задоволитена; бесплатно користење на институтската библиотека и информациските бази (EBSCO, COBISS, Sage journals, Oxford journals) е препознатлива карактеристика на ИСППИ.

Во реализацијата на целокупната дејност на ИСППИ (високообразовна, научноистражувачка, издавачка дејност), за извршување на стручни и административни работи, се вклучени и стручната и административната служба на ИСППИ и Одделението за апликација, научна документација и издаваштво. Максимално е

скратено времето за административно-техничката работа, а карактеристика е и навременото информирање на студентите за сите потребни информации од страна на стручната служба ангажирана во последипломаската настава. Нова силна страна во споредба со самоевалуацијата во 2013 година е тоа што е вработен човек кој професионално го води библиотечниот сервис.

ИСППИ има континуирана плодна соработка со стопанството, со владини институции, невладини организации и со други професионални асоцијации на национално ниво, учествува во меѓународни програми и има формирано алумни здружение. Но, ако ИСППИ претходно можеше да се пофали дека неговиот научен кадар често е консултирани, односно ангажиран со својата експертиза при изработка на национални програми и/или стратегии од страна на Владата на Република Македонија и нејзините органи, сега, таа силна страна е вброена во слаба со оглед дека послените 2-3 години постои недоволна ангажираност на истиот во споменатата смисла.

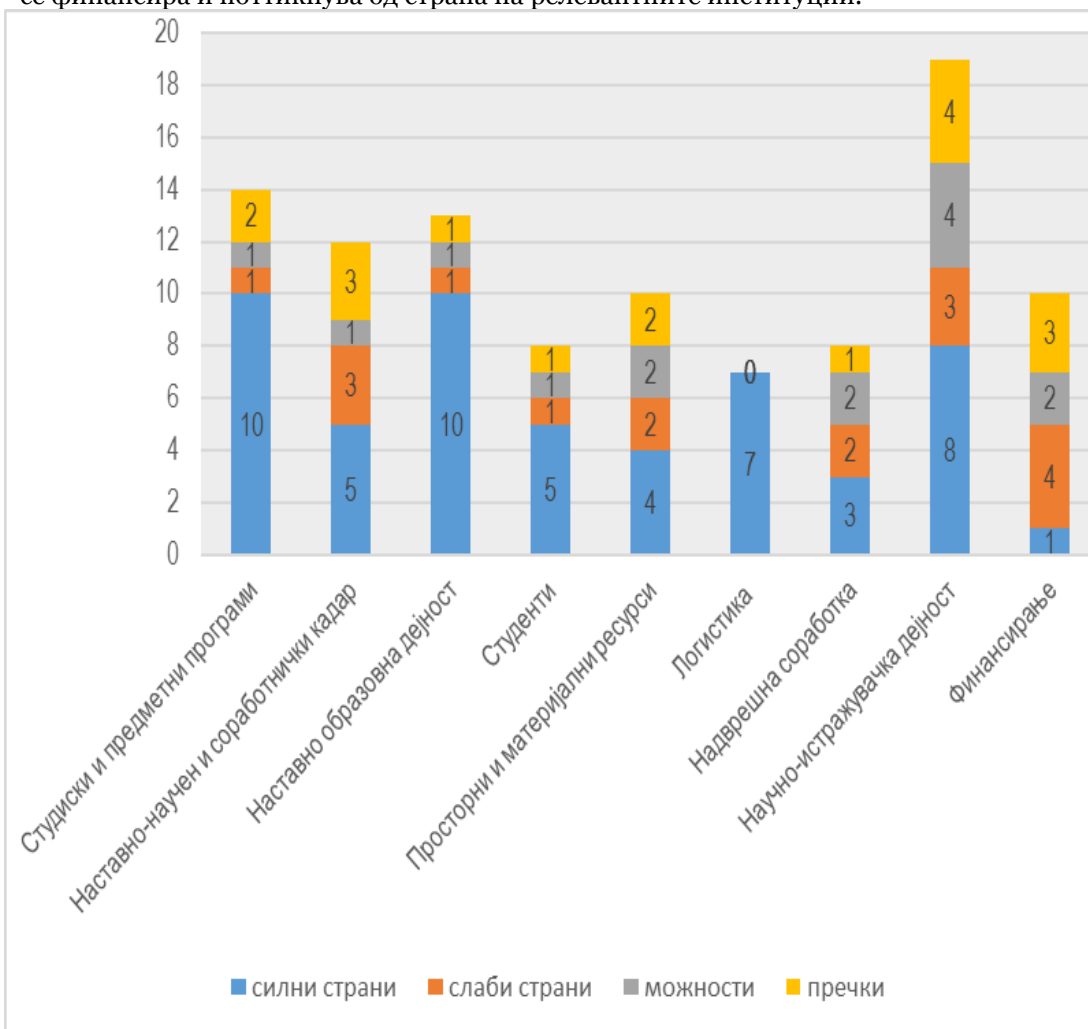
ИСППИ се карактеризира со плодна научно –истражувачка работа цели 48 години: учество на национални и меѓународни проекти; самоиницирачки проекти без барање на надворешни финансии со цел следење на современите општествени текови; задоволителен број на објавени трудови, статии на различни теми; учество на научниот кадар на семинари и конференции, симпозуми во земјата и странство; успешна организација на научни собири, конференции. Со започнување на организација на Научната средa, ИСППИ прави успешни чекори на приближување на неговите достигнувања кон јавноста. Во овој сегмент се истакнати и можностите за поголемо инвестирање во науката и за влез во европската истражувачка мрежа. Во споредба со претходната самоевалуација може да се констатира дека во последните години се препознаваат нови поголеми можности за поголем пристап и вмрежување во бази на податоци за научно-истражувачка работа, како и можност за поголема искористеност на истражувачкиот капацитет на ИСППИ. Но, истовремено се појавуваат и слаби страни во смисла на немање средства за тоа вмрежување, како и неконкурентност во однос на невладините институции.

Начинот на остварување на финансирањето е од сопствена сметка во рамки на трезорската сметка и од буџетската сметка. Уделот на студентската партиципација во студиите е потполно. Споредбата со SWOT анализата од претходната самоевалуација, зборува за тоа дека: додека малкуте силни страни остануваат константни, дотолку растат слабите страни, растат пречките и заканите, но, се препознаваат и нови можности. Државата сеуште не одвојува доволно средства за наука, а ресорното министерство доделува средства само за основна плата. Не постои стабилен извор на финансирање за научните проекти што ја попречува динамиката на истражувачките процеси.

Оттука, за остварување на целокупната дејност на Институтот (научно-истражувачката и образовната) неопходно е посебно внимание да се посвети на следното:

- Министерството за образование и наука треба да биде еден од основните извори на финансирање на научноистражувачката работа. Воедно, тој извор треба да биде и стабилен;
- обезбедување на средства за наука од јавни фондови;
- продолжување на соработката со разните корисници на истражувачките резултати, како и натамошно проширување на делокругот во оваа смисла;
- подобрување на кадровската состојба во некои научно-наставни области и негово доведување во корелација со реалните потреби на Институтот и
- развивање и осовременување на формите на комуницирање со научната и пошироката јавност на соработниците на Институтот.

Сликата што следи претставува графички приказ на SWOT анализата за сите сегменти што беа предмет на самоевалуација. Од неа јасно се гледа дека ИСППИ своите најсилни страни ги покажува во студиските програми, наставно-образовната дејност, како и научно-истражувачката дејност. Оваа дејност, која е основна дејност на ИСППИ, воедно е област со најмногу пречки и слаби страни споредено со другите дејности, што зборува за една кризна ситуација во истата. Слабите страни се лоцираат и во делот на финансирањето, како и во наставно-научниот и соработничкиот кадар (најмногу како недостиг на таков кадар); можностите за жал секаде се малку, а најголемите потешкотии повторно се лоцирани во научно-истражувачката дејност, која, сè помалку се финансира и поттикнува од страна на релевантните институции.



Слика бр. 11 Графички приказ на SWOT анализата на сите сегменти на самоевалуација

Извештај за самоевалуација

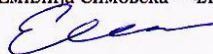
Извештај за самоевалуација

Комисија за самоевалуација во состав:

Вон.проф. Д-р Елеонора Серафимовска – претседател



Проф. Д-р Емилија Симовска – член



Проф. Д-р Петар Атанасов – член



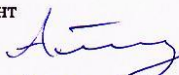
Проф. Д-р Ганка Цветанова - член



Вон.проф. Д-р Марија Топузовска Латковиќ - член



Александар Стрезовски - студент

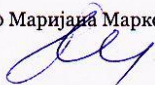


Ирена Маринковиќ - студент



и поткомисија за евалуација на студиските програми на УКИМ- ИСППИ во состав:

Вон.проф. Д-р Маријана Марковиќ – претседател



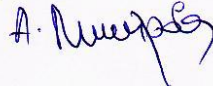
Вон. проф. Д-р Анета Цекиќ - член



Доц. Д-р Бојана Наумовска - член



Анита Митрова - студент



Кристина Копевска - студент



Универзитет “Св.Кирил и Методиј“
Институт за социолошки и политичко прави истражувања, Скопје

IV. ПРИЛОГ

Табела бр.1 Научен и соработнички кадар на ИСППИ заклучно со декември 2016 година

	Редовен професор/ Научен советник	Вонреден професор/ Виш научен соработник	Доцент/ Научен соработник	Асистент	Помлад асистент	Вкупно
Д-р	7	5	2			14
М-р				/	/	/

Табела бр.2 Стручен и административен кадар на ИСППИ заклучно со декември 2016 година

	Д-р (стручен кадар)	М-р (стручен кадар)	Високо образование	Средно образование
	2	1	1	6
Вкупно	10			

Табелата бр. 3 Година на започнување, број на семестри, број на предмети, број на часови по студиска програма во ИСППИ (според последната акредитација)

Студиска програма	Год. на почеток	Број на семестри на едногодиш./двогодишни студии	Бр. на задолжител. предмети	Број на часови по задолжител. предмет	Број на изборни предмети	Број на часови по изборен предмет
Политички науки и човекови права (до 2014 година Политички науки)	1965	2/4	4/6	25/32	3/5	25/28
Социологија-менаџмент на општествени промени (до 2009 година Социологија)	1967	2/4	4/6	32/32	3/5	20/28
Менаџмент на човечки ресурси	1991	2/4	4/6	20/32	3/5	12/28
Комуникации	1991	2/4	4/6	24/32	3/5	24/28
Нови медиуми и социјални мрежи	2012	2/4	4/5	20/26	2/4	12/22
Културата во ера на кибернетика	2012	2/4	4/5	20/26	3/4	12/22
Општествен развој	2014	2/4	4/6	25/32	3/5	18/28

Извештај за самоевалуација

Табела бр. 4 Структурата на наставниците и соработниците за реализација на наставата на секоја студиски програма во ИСППИ (според последната акредитирана програма за секоја група)¹

	Политички науки и човекови права 2014	Социологија- менаџмент на општествени промени 2015	Комуникации 2015	Менаџмент на човечки ресурси 2015	Нови медиуми и социјални мрежи 2012	Култура во ера на кибернетика 2015	Општествен развој 2014
Редовни професори	6	10	7	11	7	4	8
Вонредни Професори	2	1	3	1	3	4	1
Доценти	5	3	1	3	4		7
Асистенти							

Табела бр. 5 Опис/дескриптори на квалификации (знаење, вештини и компетенции) со кои се стекнуваат студентите на ИСППИ

СТУДИСКА ГРУПА	ТИП НА ДЕСКРИПТОРИ
Комуникации	Општи дескриптори
знаења и разбирање	Покажува знаење во областа на комуникологијата, медиумите и културната индустрија. Се оспособува за теорија и пракса во споменатите области.
примена на знаењето и разбирањето	Покажува способност за примена на знаењето од областа на комуникологијата, медиумите и културната индустрија преку: истражување и анализа на споменатите области, како и збогатување на постоечките теориски концепти од областите.
способност за проценка	Развива способност за критичко анализирање на постоечки релевантни бази на истражувачки податоци, креирање на нови бази на податоци, способност за научна аргументација на истражуваните феномени.
комуникациски вештини	Се оспособува за вештини специјализирани за разрешување на проблеми во медиумската и културната индустрија. Се оспособува да ги комуницира релевантните истражувачки сознанија како со стручната јавност така и со јавноста воопшто. Способност за конципирање и менаџирање на комуниколошки стратегии.
вештини на учење	Поседува вештина за самостојна работа и работа во група и способен е за инкорпорирање и примена на нови истражувачки релевантни податоци во областа.
Комуникации	Специфични дескриптори
знаења и разбирање	Знае да креира емпириско истражување со соодветна употреба на

¹ Вкупниот број на кадарот за сите студиски програми не значи реален број со оглед на фактот што некои професори се ангажирани паралелно на неколку студии. Реална е бројката на наставници ангажирани само во рамки на една студиска програма.

Извештај за самоевалуација

	методологија и има познавање на сите фази на истражувачкиот процес (подготовка, реализација, толкување на резултатите и пишување на истражувачки извештај). Показува високо специјализирано знаење во областа на комуникологијата и медиумската индустрија. Се оспособува за самостојна анализа на теориските концепти. Се оспособува за оригинално и самостојно истражување, како и практична апликација на резултатите.
примена на знаењето и разбирањето	Способност за анализа, примена на знаењето во врска со истражуваните феномени. Способност за комуниколошка анализа на медиумите и културната индустрија како контекстуална анализа во различни општества. Се специјализира за истражување на медиумите со примена на новите методологии.
способност за проценка	Способност за критичка анализа на комуниколошките теории во различни социјални контексти. Способност за критичко преиспитување на постоечки меѓународни и сопствени бази на податоци. Поставување на хипотетски модели и нивна критичка и аргументирана проверка во конкретни контексти.
комуникациски вештини	Вештина за критичко преиспитување и анализа на постоечките научни согледувања во областа на комуникологијата и медиумите. Вештина за изработка на сопствени концепти и научна аргументација вградени во сопствени научни дела. Способност за менаџирање на проекти кои се занимаваат со истражување на медиумската и културната индустрија во различни општества. Способност за компаративна анализа на истражувачки податоци по хоризонтала и вертикала.
вештини на учење	Поседува вештина за самостојно истражување, организација и водство во проектни тимови. Има развиена способност за изработка на нови стратегии во областа на медиумската и културната индустрија со инкорпорирање и аргументација на релевантноста на постоечките сознанија од областа.
Менаџмент на човечки ресурси	Општи дескриптори
Знаење и разбирање	<p>-Показува знаење и разбирање за организациските науки и управување (менаџмент) , особено во делот на менаџмент на човечки ресурси , стратешки менаџмент и организација.</p> <p>-Разбира и може да примени методологии соодветни за решавање сложени проблеми од полето на организациските науки, како на систематски, така и на креативен начин, што обезбедува основа или можност за оригиналност во развивањето и примената на автономни идеи во контекст на истражувањето на областа менаџмент на човечки ресурси.</p> <p>-Способност за употреба на проширено и продлабочено знаење во полето организациски науки со продлабочено знаење за методологијата на менаџмент на човечки ресурси.</p> <p>-Показува високо ниво на професионална компетентност во полето организациски науки и ја разбира меѓусебната испреплетеност на предметните области од други научни полиња како што се економските, социолошките, психолошките, комуниколошките и политиколошките науки .</p> <p>-Поседува знаење од организациските науки кое се базира на најреномирани меѓународни истражувања во тоанаучно поле.</p>
Примена на знаењето и разбирањето	<p>-Способност за критичко, независно и креативно решавање проблеми со одредена оригиналност во нови или непознати средини и во мултидисциплинарен контекст, поврзани со полето на организациски науки.</p> <p>-Способност практично да го примени теоретското знаење во</p>

Извештај за самоевалуација

	<p>организации од различна дејност, големина, животен циклус и место на работење (национални и мултинационални)</p> <p>- да ја примени методологијата на менаџментот на човечки ресурси за решавање на бизнис проблеми и донесување на квалитетни бизнис одлуки</p> <p>-Способност да работи во хетерогена работна средина и да примени критичка евалуација на фактите за решавање на бизнис проблеми.</p>
Способност за проценка	<p>-Способност за синтетизирање и интегрирање на знаењето за решавање проблеми од менаџментот на човечки ресурси.</p> <p>-Способност за справување со сложени прашања поврзани со менаџментот на човечки ресурси кои имаат допирни точки со други научни полиња но и со поширокиот општествен контекст,</p> <p>-Способност да направи проценка на комплексни проблеми на систематски и креативен начин и во ситуации кога има некомплетни и ограничени информации да може да донесе одлука,</p> <p>-Изградена способност за проценка врз основа на стекнатото знаење да носи етички базирани одлуки, со сенс за личните и општествените вредности.</p> <p>-Способност за оценување и селекција на научни теории, методологии, алатки и општи вештини од предметните области на менаџментот на човечки ресурси, и поставување на нови анализи и решенија на научна основа.</p>
Комуникациски вештини	<p>-Способност за јасна, концизна комуникација (вербална, невербална и писмена) со засегнатите страни.</p> <p>-Високо ниво на презентерски вештини со користење на напредна технологија и избор на соодветен медиум.</p> <p>-Способност за размена на заклучоци и предлози со аргументирање и со рационално поткрепување на истите, како со стручни, така и со нестручни лица, јасно и недвосмислено.</p> <p>- Водење и иницирање на активна комуникација, со голема свесност за бариерите на ефективната комуникација</p>
Вештини на учење	<p>-Висока свесност и познавање на концептот за доживотно учење.</p> <p>-Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење и способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини во доменот на интерес.</p> <p>-да ги евалуира активностите и процесот на учење на засегнатите страни и да изнајде стратегии за нивно подобрување</p> <p>-Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување</p> <p>-Способност за правење стратегии за професионален развој на ниво на организација.</p>
Менаџмент на човечки ресурси	Специфични дескриптори
Знаење и разбирање	<p>-Високо ниво на знаење од областа менаџмент на човеки ресурси , вклучително детални знаења за поделните функции(планирање, регулирање, селекција, оценување, професионален развој, мотивирање, управување со работните односи и економика на трудовите ресурси) и нивната примена во реални ситуации.</p> <p>-Знае и разбира како менаџментот на човечки ресурси е поврзан со стратегијата на организацијата и општиот менаџмент. Знае да направи екстерна и интерна стратегиска евалуација и да креира стратегија за човечки ресурси што ќе придонесе за деловната стратегија.</p> <p>-Разбира и може да примени методологии соодветни за решавање сложени проблеми во организацијата од аспект на менаџмент на човечки ресурси, стратегиски менаџмент, економика на трудови</p>

Извештај за самоевалуација

	<p>ресурси, оператвен менаџмент, менаџмент на квалитет.</p> <p>-Поседува систематизирано знаење, за областа менаџмент на човечки ресурси, како и со другите поврзани предметни области од организациски науки, што обезбедува основа или можност за оригиналност во развивањето и примената на автономни идеи во контекст на истражувањето на областа менаџмент на човечки ресурси.</p> <p>-Поседува знаење од организациските науки и специфично од областа менаџмент на човечки ресурси кое се базира на најреномирани меѓународни истражувања во тоа научно поле.</p> <p>- Знае да креира емпириско истражување со соодветна употреба на методологија и има познавање на сите фази на истражувачкиот процес (подготовка, реализација, толкување на резултатите и пишување на истражувачки извештај)</p>
<p>Примена на знаењето и разбирањето</p>	<p>-Има способност да ги препознава трендовите на бизнисот и нивното влијание врз стратегијата на организацијата</p> <p>- Ги развива стратегиите за човечки ресурси врз основа на стекнатите знаења, така што ќе придонесат за деловната стратегија.</p> <p>-Способност да ја обликува и развива организациската култура преку фацилитување на промените со креирање решенија за подобро прилагодување на вработените.</p> <p>-Способност за критичко, независно и креативно решавање проблеми од областа на човечки ресурси особено оние од стратешка природа, како што се: регрутирање, обука, професионален и карьерен развој, надоместоци и бенифиции.</p> <p>-Употреба на технологија за управување со човечки ресурси, како и за водење и креирање евиденција за човечките ресурси.</p> <p>-Знае да примени мерила за успехот на човечките ресурси во организацијата со користење аналитички мерки.</p> <p>-Способност да спроведе конкретни истражувања во организацијата за да го измери задоволството од работното место, посветеност, лојалност и флукуација.</p> <p>-Способност практично да го примени теоретското знаењето во организации од различна дејност, големина, животен циклус и место на работење (национални и мултинационални)</p> <p>- Знае да ги примени стандардите и законските одреби од областа на работни односи, недискриминација, мобинг, однос со синдикати и да примени критичка евалуација на фактите за решавање на бизнис проблеми.</p>
<p>Способност за проценка</p>	<p>-Способност за синтетизирање и интегрирање на деловните стратегии и стратегиите за МЧР за решавање на комплексни проблеми како и за секојдневни ад хок ситуации .</p> <p>-Способност за справување со сложени прашања поврзани со менаџментот на човечки ресурси кои имаат допирни точки со другите аспекти на работењето во организацијата.</p> <p>-Да доставува резултати со интегритет врз основа на способност да направи проценка на комплексни проблеми, како што се селекциски методи, програми за напредување и обука, планирање на човечките ресурси, управување со ризици и односи со вработените.</p> <p>- Да споделува систематизирани информации на сите нивоа на организацијата</p> <p>- Да влијае на другите, набљудува, превзема соодветни ризици во ситуации кога има некомплетни и ограничени информации,</p> <p>- Да гради релации врз основа на доверба, што подразбира изграден личен интегритет и способност да креира организациски кодекси базирани на етички принципи со сенс за личните и општествените вредности.</p>

Извештај за самоевалуација

Комуникациски вештини	<ul style="list-style-type: none"> - Способност со користење на напредна технологија и вистински избор на медиум на комуникација, како и со употреба на напредни презентерски вештини да ги креира и споделува информациите јасно, концизно и навремено -Способност за преговарање и справување со конфликтни ситуации -Умешно водење на работни состаноци и преземање одговорност за заедничките резултати; - Водење и иницирање на активна комуникација, со голема свесност за бариерите на ефективната комуникација
Вештини на учење	<ul style="list-style-type: none"> -Способност за препознавање на личната и организациската потреба за понатамошно знаење. -Способност да креира талент менаџмент систем како поддршка за стекнување на знаење и вештини на вработените во доменот на интерес. -Да креира политики за професионален развој , со користење на соодветни менаџмент алатки со кои ќе направи анализа на потребите. -Способност за правење стратегии за професионален развој на ново на организација. -Способност да креира и реализира кратки тренинг програми наменети за вработените за унапредување на генеричките вештини
Политички науки и човекови права	Општи дескриптори
знаења и разбирање	Покажува продлабочено и сеопфатено разбирање на политичките прашања, со фокусирање на темите поврзани со човековите права и менаџирањето на конфликти. Се оспособува за теорија и пракса во споменатите области преку разбирање на повеќеслојниот карактер на политиката и меѓузависноста на делувањето на различните политички учесници.
примена на знаењето и разбирањето	Покажува способност за примена на знаењето од областа на политички процеси, човековите права и разрешувањето конфликти (посебно различните начини преку кои етницитетот и нееднаквоста учествуваат во генерирањето на насилство) преку: истражување и анализа на споменатите области, како и збогатување на постоечките теориски концепти од областите.
способност за проценка	Развива способност за критичко анализирање на постоечки релевантни бази на истражувачки податоци, креирање на нови бази на податоци, способност за научна аргументација на истражуваните феномени.
комуникациски вештини	Се оспособува за вештини специјализирани за инволвирање во дебати за различни димензии на актуелниот развој на политиката и актуелните проблеми на глобално ниво, со посебен акцент на меѓусебните влијанија на релевантните политички чинители. Се оспособува да ги комуницира релевантните истражувачки сознанија како со стручната јавност така и со јавноста воопшто. Способност за конципирање и менаџирање на клучните концепти.
вештини на учење	Поседува вештина за самостојна работа и работа во група и способен е за инкорпорирање и примена на нови истражувачки релевантни податоци во областа.
Политички науки и човекови права	Специфични дескриптори
знаења и разбирање	Знае да креира емпириско истражување со соодветна употреба на методологија и има познавање на сите фази на истражувачкиот процес (подготовка, реализација, толкување на резултатите и пишување на истражувачки извештај). Покажува високо специјализирано знаење во областа на современите политички теории и практики ставени во контекстот на човековите права и

Извештај за самоевалуација

	менаџирањето на конфликтите. Се оспособува за самостојна анализа на теориските концепти. Се оспособува за оригинално и самостојно истражување, како и практична апликација на резултатите.
примена на знаењето и разбирањето	Способност за анализа, примена на знаењето во врска со истражуваните феномени. Способност за продлабочена анализа на политичките настани, оспособеност за дебати, аргументиран настап и развој на спецификувани стратегии. Се специјализира за истражување на глобалните политики низ призмата на човековите права и менаџирањето на конфликтите
способност за проценка	Способност за критичка анализа на политичките ситуации и антиципација на одредени практики. Способност за критичко преиспитување на постоечки меѓународни и сопствени бази на податоци. Постапување на хипотетски модели и нивна критичка и аргументирана проверка во конкретни контексти.
комуникациски вештини	Вештина за критичко преиспитување и анализа на постоечките научни согледувања во областа на глобалните политики, проценка на политичките случувања низ прозмата на повеќезначноста на процесите на глобализација. Вештина за изработка на сопствени концепти и научна аргументација вградени во сопствени научни дела. Способност за менаџирање на проекти кои се занимаваат со истражување на современите политики. Способност за компаративна анализа на истражувачки податоци по хоризонтала и вертикала.
вештини на учење	Поседува вештина за самостојно истражување, организација и водство во проектни тимови. Има развиена способност за изработка на нови стратегии во областа на политиката со инкорпорирање и аргументација на релевантноста на постоечките сознанија од областа.
Социологија – менаџмент на општествени промени	Општи дескриптори
знаења и разбирање	Покажува знаење од областа на социологијата и менаџирањето на општествените промени. Покажува теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во научното поле како и знаење и разбирање за клучните теоретски концепти за современата социологија. Може соодветно да ги перципира, разбира, следи и секако научно да ги елаборира случувањата во современото македонско општество.
примена на знаењето и разбирањето	Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата и професијата како магистер по социологија – менаџмент на општествени промени. Со стекнувањето на степенот на образование, ќе може самостојно да изведува научно-истражувачки проекти, соодветно да ги анализира резултатите, интердисциплинарно да ги согледува случувањата во современото општество и ќе има способност за критичко мислење и научна аргументација на општествените појави.
способност за проценка	Способност за истражување, анализирање и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни истражувачки податоци. Способност да оценува различни проблеми и прашања и да дава објаснување за причините и начинот на кој се случуваат општествените појави односно можноста тие да се управуваат, планираат, т.е. да се влијае врз нив.
комуникациски вештини	Способност да комуницира и дискутира и со стручната и со пошироката јавност, за концепти, идеи, проблеми и појави што се однесува до комуникацијата меѓу различни субјекти во процесот. Оспособени за групна работа и споделување резултати и одговорност. Способност за независно учество, индивидуална работа во

Извештај за самоевалуација

	специфични, научни и пошироки дискусии. Способност за јавна презентација и комуникација со публика.
вештини на учење	Поседува вештини за учење и самостојна работа во група, настава и самостојно. Мотивираност за постојана надградба и значење на учењето во која било фаза од личниот и професионалниот развој. Стекнување на база теоретски сознанија за основите на социологијата како засебна општествена наука, а воедно и можност практично да ги примени преку изведување научно истражувачки проект. Воедно се развиваат потребните вештини за интерактивно и интердисциплинарно учење.
Социологија – менаџмент на општествени промени	Специфични дескриптори
знаења и разбирање	Стекнувањето на соодветната квалификација ќе резултира во поседување на знаења и разбирање, коишто се употребливи и коишто може да се користат во областа на социологијата како базична рамка; понатаму во посебните социолошки дисциплини; во сродните општествени науки, а особено да се прилагодат за потребите на поголем спектар на работни места, коишто изискуваат изработка на самостојни научно-истражувачки и апликативни проекти, од поголем и помал обем.
примена на знаењето и разбирањето	Способност за ситуирање на човекот во неговиот личен, социјален и културен контекст (семејство, работа, општествени рамки) и способност за анализа на информациите и основните елементи на социолошкиот пристап. Способност за социолошка анализа на социјалните промени, општествените концепти, глобалните процеси и политичката култура и комуникациите и граѓанското општество.
способност за проценка	Способност за аналитички пристап кон општествените феномени; утврдување на нивната базична структурна рамка и двигатели; способност за перципирање и соодветно елаборирање на промените кај општествените феномени; способност за следење на трендовите на општествените случувања во потесната и пошироката општествена средина и утврдување на нивната меѓузависост; способност за анализа на општествените појави на ниво на индивидуа, група, институција и на ниво на поширокиот општествен колективитет. Посебно ќе се акцентира способноста за перципирање и анализа на случувањата во македонското општество во потесното и поширокото општествено опкружување.
комуникациски вештини	Вештини специјализирани за анализирање на проблеми, вештини кои се потребни при истражување и за произведување на нови сознанија и нивно интегрирање во различни научни области; Вештини за истражување и анализа на конкретни социолошки појави и процеси како и вештини за презентации и академско пишување во научни публикации; Вештини за критичко размислување и анализа на литература од областа на социологијата и сродните општествени науки; Вештини за проектно менаџирање на научно-истражувачка работа и академска комуникација на меѓународен план.
вештини на учење	Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење и способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини во современото општествено опкружување. Способност за преземање одговорност за понатамошен

Извештај за самоевалуација

	професионален развој и усовршување.
Нови медиуми и социјални мрежи	Општи дескриптори
знаења и разбирање	Покажува знаење и разбирање во областа на новите медиуми и социјални мрежи како и за процесите на комуникација според новите технологии. Покажува теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во научното поле како и знаење и разбирање за разни концепти за современата комуникација преку новите медиуми.
примена на знаењето и разбирањето	Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата и професијата како магистер по нови медиуми и социјални мрежи. Покажува компетенции за комуникација, истражување и анализа во предметните научни области. Способност за аргументација на феномените на новите медиуми и нивното влијание врз општеството.
способност за проценка	Способност за истражување, анализирање и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни истражувачки податоци. Способност да оценува различни проблеми и прашања и да дава објаснување за причините и начинот на кој се менува комуникацијата меѓу луѓето, групите и организациите според новите технологии.
комуникациски вештини	Способност да комуницира и дискутира и со стручната и со пошироката јавност, за концепти, идеи, проблеми и појави што се однесува до комуникацијата меѓу различни субјекти во процесот. Оспособени за групна работа и споделување резултати и одговорност. Способност за независно учество, индивидуална работа во специфични, научни и пошироки дискусии. Способност за јавна презентација и комуникација со публика.
вештини на учење	Поседува вештини за учење и самостојна работа во група, настава и самостојно. Мотивираност за постојана надградба и значење на учењето во која било фаза од личниот и професионалниот развој. Учење за новите медиуми е и учење преку новите технологии и неформални социјални мрежи.
Нови медиуми и социјални мрежи	Специфични дескриптори
знаења и разбирање	Знае да креира емпириско истражување со соодветна употреба на методологија и има познавање на сите фази на истражувачкиот процес (подготовка, реализација, толкување на резултатите и пишување на истражувачки извештај). Покажува знаење и разбирање: кое е употребливо и може да се користи во областа на комуникацијата како основа за оригинални истражувања; за главните и современи комуникациски концепти и за нивна ситуираност во областа на новите медиуми и социјални мрежи; за теоретските и практичните импликации на промените во комуникациските односи и нивна примена во апликативните истражувања; за глобализацијата, глобалните промени и промените во комуникацијата и културолошката сфера во однос на новите медиуми
примена на знаењето и разбирањето	Способност за ситуирање на човекот во неговиот личен, социјален и културен контекст (семејство, работа, општествени рамки) и способност за анализа на информациите и основните елементи на комуникацијата; Способност за комуникациска анализа на социјалните промени, општествените концепти, глобални процеси и политичката култура и комуникациите и граѓанското новинарство.
способност за проценка	Способност за анализа на главниот комуникациски проблем: кој ги

Извештај за самоевалуација

	менува комуникациите - структурите или луѓето. Кои се примарните агенси на промените во комуникациите; Способност за анализа на индивидуи, групи и институции во однос на проблемите во македонското општество како што се комуникациите, новите медиуми, социјалните мрежи;
комуникациски вештини	Вештини специјализирани за анализирање на проблеми, вештини кои се потребни при истражување и за произведување на нови сознанија и нивно интегрирање во различни научни области; Вештини за истражување и анализа на конкретни комуникациски појави и процеси како и вештини за презентации и академско пишување во научни публикации; Вештини за критичко размислување и анализа на литература од областа на новите медиуми и социјални мрежи; Вештини за проектно менаџирање на научно-истражувачка работа и академска комуникација на меѓународен план.
вештини на учење	Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење и способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини во современото културно милје, односно во културата во ерата на кибернетиката. Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување.
Културата во ерата на кибернатиката	Општи дескриптори
знаења и разбирање	Покажува знаење и разбирање во областа на културата во ерата на кибернетиката. Покажува теоретски, практични, концептуални, компаративни и критички перспективи во научното поле како и знаење и разбирање за разни концепти од областа на културата во ерата на кибернетиката.
примена на знаењето и разбирањето	Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата и професијата како магистер по културологија. Покажува компетенции за истражување и анализа во предметните научни области. Способност за аргументација на феномените на културата во ерата на кибернетиката и нејзиното влијание врз целокупното општествено милје.
способност за проценка	Способност за истражување, анализирање и презентирање информации, идеи, концепти од релевантни истражувачки податоци. Способност да оценува различни проблеми и прашања и да дава објаснување за причините и начинот на кој се менува културата, целокупното културно и општествено милје како и социокултурните феномени лало резултат на употребата на новите технологии.
комуникациски вештини	Способност да комуницира и дискутира и со стручната и со пошироката јавност, за концепти, идеи, проблеми и појави што се однесува до прашања од областа на културата. Оспособени за групна работа и споделување резултати и одговорност. Способност за независно учество, индивидуална работа во специфични, научни и широки дискусии. Способност за јавна презентација и комуникација со публика.
вештини на учење	Поседува вештини за учење и самостојна работа во група, настава и самостојно. Мотивираност за постојана надградба и значење на учењето во која било фаза од личниот и професионалниот развој. Учење за културата во ерата на кибернетиката, поточно употребата на новите технологии и нивното влијание врз севкупните општествени односи, начинот на живеење и комуницирање, како и во сферата на уметностите.

Извештај за самоевалуација

Културата во ерата на кибернатиката	Специфични дескриптори
знаења и разбирање	Покажува знаење и разбирање: кое е употребливо и може да се користи во областа на културата во ерата на кибернетиката како основа за оригинални истражувања; за главните и современи концепти од областа на културата и новите технологии; за влијанието на новите технологии во сферата на културата; за теоретските и практичните импликации во реструктурирањето на целокупното културно милје како резултат на употребата на новите технологии.
примена на знаењето и разбирањето	Способност за ситуирање на човекот во неговиот личен, социјален и културен контекст (семејство, работа, општествени рамки) и способност за анализа на информациите и основните елементи на културоло-шкиот пристап; Способност за културолошка анализа на социјалните промени, општествените концепти, глобалните процеси и политичката култура, начинот на живеење и уметностите.
способност за проценка	Способност за анализа на современите социокултурни појави и процеси, настанати како резултат на појавата на информатичко-комуникациските технологии; Способност за креирање и евалуација на културни и образовни политики; Способност за дизајнирање и спроведување на научно-истражувачки проекти; Способност за дизајнирање и раководење со проекти во областа на културата во кибернетичката ера, и културните и креативните индустрии.
комуникациски вештини	Способност за размена на заклучоци и предлози со аргументирање и со рационално поткрепување на истите, како со стручни, така и со нестручни лица, јасно и недвосмислено. Вештини за проектно менаџирање на научно-истражувачка работа; Вештини за менаџирање на проекти од областа на културните и креативните индустрии; Вештини за проектно менаџирање на научно-истражувачка работа и академска комуникација на меѓународен план.
вештини на учење	Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење и способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини во современото културно милје, односно во културата во ерата на кибернетиката. Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување.
Општествен развој	Општи дескриптори
знаења и разбирање	Покажува знаење и разбирање за областа на социо-економскиот развој, -Разбира и може да примени методологии соодветни за решавање на сложени развојни проблеми, како на систематски, така и на креативен начин, што обезбедува основа или можност за оригиналност во развивањето и/или примената на автономни идеи во контекст на истражувањето на областа на развојот. -Способност за употреба на проширено и продлабочено знаење. -Покажува високо ниво на професионална компетентност во научното поле и ја разбира меѓусебната испреплетеност на предметните области од други научни полиња како што се економските, социолошките, правните, организациските, политиколошките науки и други општествени науки. -Поседува знаење од областа на студиите по општествен развој кое е базирано на најреномирани меѓународни истражувања во научното поле.
примена на знаењето	-Способност за критичко, независно и креативно решавање на

Извештај за самоевалуација

и разбирањето	развојни проблеми со одредена оригиналност во нови или непознати средини и во мултидисциплинарен контекст, поврзани со научното поле. -Примена на теоретски знаења за решавање на конкретни развојни проблеми и критичко проценување на алтернативни развојни концепти и политики. -Примена на нови знаења за решавање на конкретните развојни проблеми и користење сложени комплексни методи и модели со цел предвидување на развојните процеси.
способност за проценка	-Способност за синтетизирање и интегрирање на знаењето за решавање проблеми од областа на социо-економскиот развој. -Способност за справување со сложени прашања поврзани со развојот, кои имаат допирни точки со други научни полиња но и со поширокиот општествен контекст, -Способност да направи проценка на комплексни проблеми на систематски и креативен начин и во ситуации кога има некомплетни и ограничени информации да може да донесе одлука, -Изградена способност за проценка врз основа на стекнатото знаење да носи етички базирани одлуки, со сенс за личните и општествените вредности. -Способност за оценување и селекција на научни теории, методологии, алатки и општи вештини од областа на развојот, и поставување на нови анализи и решенија на научна основа.
комуникациски вештини	-Способност за јасна, концизна комуникација (вербална, невербална и писмена) со засегнатите страни. -Високо ниво на презентерски вештини со користење на напредна технологија и избор на соодветен медиум. -Способност за размена на заклучоци и предлози со аргументирање и со рационално поткрепување на истите, како со стручни, така и со нестручни лица, јасно и недвосмислено. - Водење и иницирање на активна комуникација, со голема свесност за бариерите на ефективната комуникација
вештини на учење	-Висока свесност и познавање на концептот за доживотно учење. -Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење и способност за независно и самостојно делување при стекнувањето нови знаења и вештини во доменот на интерес. -да ги евалуира активностите и процесот на учење на засегнатите страни и да изнајде стратегии за нивно подобрување -Способност за преземање одговорност за понатамошен професионален развој и усовршување
Општествен развој	Специфични дескриптори
знаења и разбирање	-Високо ниво на знаење од областа на развојот -Разбира и може да примени методологии соодветни за решавање на сложени развојни проблеми. -Поседува систематизирано знаење, за областа на социо-економскиот развој, како и со другите поврзани предметни области од економските, социолошките, правните, организациските, политиколошките и другите општествени науки, што обезбедува основа или можност за оригиналност во развивањето и примената на автономни идеи во контекст на истражувањето на областа. -Поседува специфично знаење од областа на развојот кое е базирано на најреномирани меѓународни истражувања во тоа научно поле. - Знае да креира емпириско истражување со соодветна употреба на методологија и има познавање на сите фази на истражувачкиот процес (подготовка, реализација, толкување на резултатите и пишување на истражувачки извештај)
примена на знаењето и разбирањето	-Знаење за примена на теоретски знаења за решавање на конкретни развојни проблеми и критичко проценување на алтернативни развојни концепти и политики; Способност за анализирање на проблеми, вештини кои се потребни при истражување и за произведување на нови сознанија и нивно интегрирање во различни

Извештај за самоевалуација

	научни области; -Знаење за водење на комплексни проекти во областа на општествено-економскиот развој; -Знаење за обезбедување и ефикасно користење на домашни и 14 странски инвестиции за финансирање на развојот; -Знаење за дизајнирање и практикување на одржлив развој на макро и микро ниво.
способност за проценка	- Способност за ситуирање на човекот во неговиот личен, социјален и културен контекст (семејство, работа, општествени рамки) и способност за анализа, синтеза и предвидувања на ефектите на развојната политика; - Способност за идентификување и предвидување на сложените развојни проблеми; -Способност за обликување и имплементација на развојни стратегии за општеството во целина, региони и локални заедници, формулирање и спроведување на фундаменталните развојни мерки; -Способност за развојни и научни истражувања од областа на реален јавен сектор и непрофитни организации -Способност да направи проценка на комплексни проблеми на систематски и креативен начин и превзема соодветни ризици и во ситуации кога има некомплетни и ограничени информации да може да донесе одлука, Способност да направи проценка врз основа на стекнатото знаење да носи етички базирани одлуки, со сенс за личните и општествените вредности.
комуникациски вештини	- Способност со користење на напредна технологија и вистински избор на медиум на комуникација, како и со употреба на напредни презентерски вештини да ги креира и споделува информациите јасно, концизно и навремено -Способност за преговарање и справување со конфликтни ситуации -Умешно водење на работни состаноци и преземање одговорност за заедничките резултати; - Водење и иницирање на активна комуникација, со голема свесност за бариерите на ефективната комуникација
вештини на учење	-Способност за препознавање на личната потреба за понатамошно знаење. -Вештини за истражување и анализа на конкретни развојни проблеми, како и вештини за презентации и академско пишување во научни публикации; -Вештини за критичко размислување и анализа на литература од областа на развојната политика; -Вештини за проектно менаџирање на научно-истражувачка работа и академска комуникација на меѓународен план

Табела бр. 6 Бројот на студентите кои се запишале во последните 3 учебни години

Студиска програма	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Комуникации	3	1	/
Менаџмент на човечки ресурси	27	13	16
Политички науки и човекови права	/	3	1
Нови медиуми и социјални мрежи	1	2	1
Социологија-менаџмент на општествени проен	/	/	1
Културата во ерата на глобализацијата	/	/	/
Општествен развој	3	/	2
Вкупно	34	19	21

Табела бр. 7 Вкупен број на библиотечни единици од научниот кадар во функција на

Извештај за самоевалуација

наставната програма

Вид на библиотечни единици	Број
Книги	7
Скрипти	3
Практикуми	1
Други помагала	3

Табела бр. 8 Вкупен број на организирани (од Ваша страна) конгреси, симпозиуми, семинари, работилници и други манифестации во периодот 2014-2016

		2014	2015	2016
Конгреси	Домашни			
	Регионални			
	Меѓународни			
Конференции	Домашни	2	2	1
	Регионални	1	1	1
	Меѓународни	4	6	8
Симпозиуми	Домашни			6
	Регионални			
	Меѓународни			
Семинари	Домашни	4	5	4
	Регионални		1	
	Меѓународни			
Работилници	Домашни	28	5	5
	Регионални			
	Меѓународни		3	
Други манифестации	Домашни		2	2
	Регионални			
	Меѓународни			

Табела бр. 9 Вкупен број на учества на конгреси, симпозиуми, семинари, работилници и други манифестации со труд во периодот 2014-2016

		2014	2015	2016
Конгреси	Домашни			
	Регионални	2		
	Меѓународни		1	
Конференции	Домашни	3	3	1
	Регионални	4	3	2
	Меѓународни	27	24	21
Симпозиуми	Домашни		1	6
	Регионални	1		
	Меѓународни		1	
Семинари	Домашни	3	2	5
	Регионални	1	3	
	Меѓународни			
Работилници	Домашни	5	5	3
	Регионални	1		
	Меѓународни		3	3
Други манифестации	Домашни		1	12
	Регионални			
	Меѓународни			

Извештај за самоевалуација

Табела бр. 10 Учество во својство на поканет предавач на конгреси, симпозиуми, семинари, работилници во периодот 2014-2016 година

	2014	2015	2016
Домашни	13	6	12
Регионални	2	1	
Меѓународни	2	2	2

Табела бр. 11 Ваша ангажираност во процесот на изведување настава на други единици на УКИМ, на други универзитети во и надвор од земјата

	2014	2015	2016
Во земјата	4	3	2
Надвор од земјата			

Табела бр. 12 Учество на/во научно-истражувачките проекти во периодот 2014-2016
Одговорете со впишување на бројот на проектите

	2014	2015	2016
Во земјата	29	30	31
Надвор од земјата	1	6	9

